

MUC LUC

Gà trống choai và hạt cườm

Sói và cừu non

Phần của sư tử

Sói và sếu

Sư tử ốm

Chuột tỉnh, chuột quê

Cáo và qua

Lừa và chó cún

Sư tử và chuột nhắt

<u>Éch nhái mong có một đức vua</u>

Con sói và thẳng nhóc

Con ếch và con bò

Cáo và cò

Anrốccơ

Dơi, chim và thú vật

Rừng và người

Con cáo và chùm nho

<u>Cây và sậy</u>

Cáo và mèo

Thẳng ăn cắp và người mẹ

Chú bé chăn cừu

Người đàn ông và tượng gỗ

Người đàn ông và hai bà vợ

Lừa đội lốt sư tử

Người và đười ươi

Hai người bạn đồng hành và con gấu

Lão nông và chim họa mi

Bốn con bò và con sư tử

Cáo, gà và chó

Con ngỗng và những quả trứng vàng

Lão hà tiện và hố vàng

Thần Hecquyn và người đánh xe ngựa

Cáo cut đuôi

Đeo chuông cổ mèo

<u>Ông lão và thần chết</u>

Sư tử si tình

Sư tử, cáo và bày thú

<u>Óc lừa</u>

Đại bàng và mũi tên

Anh hề và kẻ nhà quê

<u>Cô gái mèo</u>

Nơ máu

Làm ơn nên oán

Con vật đáng nguyên rủa nhất

Đoàn kết chống kẻ thù chung

Trả thù bằng bất cứ giá nào

Không biết tự lượng khả năng mình

Cái giống nhát gan

Sao rùa lại có mai

Nước đổ lá khoai

Phần thưởng dành cho loài độc ác

<u>Đền ơn</u>

Suýt trở thành chim ưng

<u>Đừng hy vọng hão</u>

Chịu thua thiệt ở cả hai thế giới

<u>Mượn lông</u>

Thất hứa

Khi phải thật sự bắt tay vào việc

Tiếng hót vĩnh biệt

<u>Ý kiến trái ngược</u>

Cái chết của kẻ phản bội

Yêu mến kẻ độc ác

<u>Tính ích kỷ bị trừng phạt</u>

Hãy cứu tôi trong cơn hoạn nạn

<u>Lời ngụy biện của giống mèo</u>

Chim bị tên sợ cành cây cong

Gậy ông đập lưng ông

Ban cũ ban mới

Hach toán

Quá khôn

Niềm kiệu hãnh của giống lừa

Mỗi người một nghề

Chủ nào cũng thế

Cẩn tắc vô áy náy

<u>Ăn không ngồi rồi</u>

Vụng chèo khéo chống

<u>Nhìn bề ngoài dễ bị lừa</u>

Mất mặt

Sáng tai họ, điếc tai cày

Không bị tha hóa

<u>Làm ẩu</u>

Đồ tiểu tốt

Đừng khinh kẻ yếu

Chứng cớ rành rành

Đương đầu với sư tử

<u>Dửng dưng</u>

Cái giá của lòng độc ác

Tại sao kiến lại hay ăn trộm

Mùa xuân và mùa đông

Kẻ vụ lợi nghịch đạo

Người đứng ra xét là ai

Con người, một sản phẩm tuyệt diệu làm sao

Cầu được ước thấy

Đồ rác rưởi

To đầu mà dại

Chỉ còn niềm hy vọng

Bới lông tìm vết

Khôn ngoan chẳng lọ thật thà

Không trì hoãn

Vì sao có những người vụng về đần độn

Thói ăn gian nói dối ở thành phố

Bác sĩ nhãn khoa

Nan y

Lời cảnh tỉnh đối với sự vu khống

<u>Kẻ lừa đảo</u>

Lang băm

<u>Hại nhân nhân hại</u>

<u>Báu vật</u>

Đoàn kết là sức mạnh

Mềm yếu ơi, tên người là đàn bà

Có bé xé ra to

Chê người, người nghĩ đến ta

Tránh vỏ dưa gặp vỏ dừa

Nói mẽ

Căm đến chết

Người mù bắt mạch

Bi vu oan

Một con én không làm nổi mùa xuân

Định mệnh

Mãi khắc quen

<u>Ông hói uyên bác</u>

Ban chân thành

Câu đố trong lời trăng trối

Khua môi múa mép

Tự thổi phồng mình

Bạn hay thù

Hành động giá trị hơn lời nói

Kẻ ngốc chết vì mong muốn có trí tuệ

Hỏi đâu đi hỏi người đã chết

Đục nước béo cò

<u>Học qua kinh nghiệm</u>

Đã khôn nhưng còn dại

Kẻ hút máu

Người và sư tử

Chất quan trọng hơn lượng

<u>Lợi nhuận của phía thứ ba</u>

Nỗi sợ chung

Một người biết tôn trọng người khác

Tương kế tựu kế

Cái giá của tráo trở

Tên độc tài

Nhẹ dạ cả tin

<u>Åo tưởng</u>

Cái oan tai hại

Một là đủ rồi

Bẻm mép

Trời quả báo

Con chó và cái bóng

Bung và các bộ phận khác của cơ thể

Con công và thần Gianô

Hai con cua

Hai cái nồi

Ghen ăn tức ở

LÒI GIỚI THIỆU

Có lẽ độc giả ở bất kỳ nơi nào trên trái đất đều đã từng nghe cái tên Êdốp, nhưng trên thực tế, chưa ai biết gì nhiều về ông. Các tài liệu nghiên cứu ngữ văn và văn học dân gian từ trước tới nay chỉ khẳng định được một điều: Êdốp là một nô lệ được đưa từ đảo Samos về Hy Lạp vào khoảng giữa thế kỷ VI trước Công nguyên. Tên tuổi ông vào thời đó đã được gắn với việc sử dụng ngụ ngôn nhằm mục đích phản kháng các bạo chúa cai trị đất nước Hy Lạp, khi người dân không dám công khai chống lại chế độ áp bức hà khắc.

Nhiều công trình nghiên cứu về Êdốp đã được một số học giả tiến hành ngay từ thế kỷ thứ IV trước Công nguyên. Đáng kể nhất là tuyển tập của Demetrius vùng Phaleron (về sau được một học giả dòng họ Phadrus dịch thành thơ tiếng Latinh) dưới thời hoàng đế Augustus.

Thể loại truyện ngụ ngôn vốn giàu hình tượng, có tính ẩn dụ cao, dễ nhớ nên được truyền bá rộng rãi, vượt ra ngoài biên giới Hy Lạp và tồn tại với một sức sống mãnh liệt, một khả năng truyền cảm kỳ diệu. Tuy nhiên, do được truyền miệng qua thời gian, không gian, câu chữ có nhiều thay đổi nên hiện nay ai dám đoán chắc truyện nào gần với nguyên bản nhất.

Chúng ta có thể gặp lại một số truyện ngụ ngôn của Êdốp được Grim kể lại vào thế kỷ XVIII, Jean de la Fontaine chuyển thành thơ vào thể kỷ XVII. Krưlôp, văn hào Nga cuối thế kỷ XVIII - đầu thế kỷ XIX, đã xây dựng sự nghiệp của mình bằng việc phóng tác truyện ngụ ngôn trên cái nền của Êdốp. Lep Tônxtôi, thế kỷ XIX, cũng dành một phần thời gian vào công việc tương tự.

Tuyển tập này, với khoảng 150 truyện tiêu biểu nhất được tuyển chọn từ các công trình của giáo sư Joseph Jacoba, trường Đại học Havard (Mỹ) và giáo sư H.A. Hanford, trường Đại học tổng hợp London (Anh) giúp đông đảo độc giả cũng như các nhà nghiên cứu thưởng thức và lưu trữ những ý tưởng bất hủ trong kho tàng văn học cổ đại của loài người.

Các nhân vật muông thú cũng như con người ở đây tuy có tuổi thọ ngót 3000 năm vẫn hoàn toàn sống động, thông minh và hóm hỉnh như Êdốp, người cha đẻ huyền thoại của chúng, và vẫn đem lại những bài học sâu sắc và bổ ích về đạo lý cho tất cả mọi người.

NGUYÊN TÂM

Gà trống choai và hạt cườm

pốt hôm, gà trống choai đương tha thẩn trong sân cùng lũ gà mái thì bỗng thấy một vật gì đó ánh lên trong đống rơm. "Hô! Hô!" - chú nói - "Cái đó là của ta". Nói xong, chú moi vật ấy ra khỏi đống rơm. Té ra đó là một hạt cườm ai đó đã vô tình đánh rơi trong sân. "Mày có thể là một báu vật" - chú gà trống choai nói - "đối với ai biết giá trị của mày, còn tao thì thà vớ được một hạt lúa mạch còn hơn mổ phải những hạt cườm".

Sói và Cừu non

Tgày xửa ngày xưa, đương lặn hụp ở một con suối trên sườn đồi, bỗng sói ngầng đầu lên và thấy một chú cừu non cũng đương ra uống nước ở phía dưới, cách đó một quãng. "A, đó chính là bữa ăn của ta"- sói nghĩ. "Ước gì mình tìm được cớ gì để túm cổ nó nhỉ?". Nó lên tiếng gọi cừu non: "Sao nhà ngươi dám làm đục vùng nước ta đương uống?".

"Đâu dám ạ, đâu dám ạ, thưa ông" - cừu non nói. "Giả sử như nước trên ấy có đục đi chăng nữa, thì đâu có phải tại con, bởi lẽ nước từ chỗ ông chảy xuống chỗ con kia mà?".

"Thôi được!" - sói nói - "thế thì sao mày lại dám chửi rủa tao vào giờ này năm ngoái?".

"Đâu có chuyện đó ạ", cừu non nói - "bây giờ con mới có nửa tuổi". "Tao không biết" - sói rống lên - "nếu chẳng phải mày thì là bố mày". Dứt lời, sói vồ lấy chú cừu nhỏ đáng thương và nhai ngấu nghiến. Trước khi chết, cừu chỉ kịp thốt lên: "Lời ngụy biện nào cũng chỉ lợi cho bạo chúa".

Phần của Sư tử

ó một lần sư tử cùng đi săn với cáo, chó và sói. Chúng cứ săn mãi, săn mãi, cho đến khi túm được một chú hươu và giết thịt ngay. Khi đó nảy sinh vấn đề phân chia chiến lợi phẩm. "Xẻ con hươu này thành bốn, ta lấy một phần" - sư tử rống lên. Thế là ba con kia lột da hươu và chia thành bốn phần. Sau đó tử trịnh trọng đứng trước xác hươu rồi tuyên bố lời phán quyết của mình: "Một phần tư đầu tiên thuộc về ta vì ta là chúa của muôn loài, phần tư thứ hai thuộc về ta vì ta là trọng tài, phần tư nữa thuộc về ta vì ta có công trong cuộc săn, phần tư còn lại, ta muốn xem trong ba ngươi đứa nào dám đặt vuốt lên đó".

"Hừ" - cáo vừa làu bàu vừa cụp đuôi bỏ đi, nhưng vẫn rên rỉ - "ta có thể cùng chung lưng đấu cật với kẻ mạnh, nhưng không thể cùng hưởng thụ".

Sói và Sếu

Sói đương ngấu nghiến nhai con mồi vừa săn được thì bỗng nhiên bị hóc xương và không thể nhai được nữa. Chẳng mấy chốc nó thấy vô cùng đau đớn trong cổ và cứ chạy đi chạy lại cố tìm kiếm xem có cách gì có thể làm giảm cơn đau. Gặp con thú nào nó cũng tìm cách thuyết phục nhờ lấy cái xương ra. "Ta sẽ trả ơn bằng bất cứ cái gì nếu nhà người lấy được cái xương ra" - sói nói. Cuối cùng sếu đồng ý thử xem sao và bảo sói nằm nghiêng một bên, mở miệng thật to. Rồi Sếu thò cái cổ ngoẵng của mình vào trong họng sói, dùng mỏ lay cho mẩu xương long dần, long dần, cuối cùng lôi được mẩu xương ra.

"Dạ thưa ông, xin ông thưởng cho tôi đúng như ông đã hứa ạ" - sếu nói. Sói nhăn răng cả cười và nói: "Hãy tự hài lòng đi, nhà ngươi đã cho đầu vào miệng sói, rút ra được an toàn, đó chẳng phải là phần thưởng hay sao?".

Sư Tử ốm

Y tử đến ngày tận số, nằm ốm bẹp chờ chết ở cửa hang, thở chẳng ra hơi. Những con thú khác vốn dưới trướng sư tử mon men lại gần. Thấy sư sử sắp hết hơi, chúng trộm nghĩ: "Bây giờ là lúc thanh toán mọi oán thù". Thế là trước hết, lợn lòi tiến lên dùng răng nanh ủi sư tử. Rồi bò rừng

với cặp sừng xông thắng đến húc vào sư tử. Sư tử vẫn đành chịu nằm bó tay trước bầy thú. Đến lượt lừa, khi cảm thấy yên tâm không còn nguy hiểm gì nữa, quay đuôi lại đá vào mặt sư tử. "Thế này là chết hai lần rồi còn gì"- sư tử rên rỉ.

Chuột tỉnh, chuột quê

ột lần chuột tỉnh đi thăm một người anh em ở quê. Chú chuột quê này là một gã nhanh nhẩu đoảng, rất quý anh em họ ở tỉnh về và Liếp đón rất nồng hậu. Nào đậu, nào thịt nướng, nào phó mát, thôi thì có bao nhiều chú mang ra chiều đãi bằng hết, và chiều đãi một cách hồ hởi. Chuột tỉnh có phần khinh rẻ những đồ ăn thức uống quê mùa này, chú nói: "Anh ơi, tôi không hiểu tại sao anh lại chịu nổi những thức ăn lầm cẩm như thế này, nhưng đương nhiên là ở nhà quê ta không thể trông chờ một thứ gì tốt hơn thế. Đi với tôi, tôi sẽ cho anh biết nên sống như thế nào. Ở thành thi một tuần anh sẽ mở mắt ra và sẽ tư hỏi sao mình lai đã từng chiu đựng được cuộc sống ở nhà quê". Nói là làm, ngay sau đó hai chú khởi hành, mãi tới đêm mới về đến khu ở của chuột tỉnh. "Chắc rằng người anh em cần cái gì giải khát sau một chuyến đi dài" - chuột tỉnh, con người lịch thiệp nói và đưa bạn vào một phòng ăn rộng lớn. Ở đây hai chú kiếm được các đồ thừa của một bữa tiệc lớn, chẳng mấy lúc hai mải mê ngốn ngấu, nào mứt, nào bánh ngọt, thôi thì đủ của ngon vật lạ. Thình lình, hai chú nghe thấy tiếng hú và tiếng chó sủa. "Gì vậy?" - chuột quê hỏi. "Không sao, chó của nhà đấy mà", chú kia trả lời. Chuột quê nói: "Tôi không thích nghe những tiếng nhạc ấy khi ăn cơm". Vừa lúc ấy cánh cửa mở tung, hai con chó to như hai con bê nhảy xổ vào, hai chú chuột vội chạy biến. "Thôi tạm biệt anh nhé" - chuột quê nói. "Sao vậy? Chưa chi đã bỏ đi à?" - chú kia hỏi. Chuột quê trả lời: "Rau muối trong thanh bình còn hơn rượu thịt trong lo sợ".

Cáo và Quạ

ột lần cáo trông thấy quạ ngậm một miếng phó mát đậu trên cành cây. "Cái đó là của ta. Ta là cáo" - cáo nói và tiến đến gốc cây. "Xin có lời chào chị quạ" - nó cất tiếng chào. "Hôm nay sao chị

trông khỏe mạnh thế, bộ lông của chị mới mượt mà làm sao, đôi mắt chị sao sáng thế. Tôi chắc là tiếng nói của chị phải hơn hằn tiếng nói của các loài chim khác; và con người của chị cũng vậy; chị hát lên cho tôi nghe, chỉ cần một bài thôi, để tôi có thể chúc mừng chị là nữ hoàng của các loài chim". Quạ nhướn cổ lên cố hết sức kêu cho thật hay những tiếng "quạ, quạ", nhưng vừa mới mở miệng thì miếng phó mát rơi xuống đất, và ngay lập tức cáo vồ lấy. "Thế là được rồi" - cáo nói - "Đó là cái ta cần. Để đổi lấy miếng phó mát của ngươi, ta cho ngươi một lời khuyên mà nhớ nhé: Đừng tin những kẻ nịnh bợ".

Lừa và Chó cún

ph hôm người chủ nông trang đến chuồng trại để xem bầy gia súc ra sao. Trong đàn thú có con lừa ông rất ưa thích, đó là chú lừa luôn được nuôi nấng tử tế và thường đưa ông chủ đi đây đi đó. Khi bác đi thăm chuồng trại thì chó cún cũng đi theo. Chó cún nhảy tung tăng, liếm tay chủ và tỏ vẻ vui mừng tột đỉnh. Bác lần túi lấy cho chó cún một miếng ăn cực ngon, và ông ngồi uống nước, chỉ bảo kẻ hầu người hạ làm việc nọ việc kia. Chú cún nhảy vào lòng chủ nằm, lim dim đôi mắt ông chủ vuốt ve hai tai nó. Thấy thế, chú lừa bứt khỏi dây xích và bắt chước chó cún nhảy tung tăng đó đây. Bác trang chủ bò ra mà cười. Thấy thế, lừa tiến lại gần, cho hai bàn chân trước lên vai bác, định trèo vào lòng bác. Kẻ hầu người hạ nhà bác bổ lại, mang theo gậy gộc, đinh ba và lập tức dạy cho lừa một bài học. "Đúng là đùa vụng chỉ chướng tai gai mắt".

Sư tử và Chuột nhắt

ột lần, khi sư tử đang ngủ thì chuột nhắt cứ bò lên bò xuống trên mình sư tử. Vì thế, chẳng mấy chốc sư tử tỉnh giấc, đè bàn chân to tướng lên người chuột và há miệng định nuốt tươi. "Xin Đức vua xá tội"- chú chuột nhắt kêu lên - "Xin Đức vua ân xá cho hạ thần. Hạ thần sẽ chẳng bao giờ quên ơn. Biết đâu một ngày nào đó hạ thần có thể giúp được gì cho Đức vua chăng?". Sư tử không thể nhịn được cười khi nghĩ rằng một chú chuột nhắt lại có thể giúp mình. Nó buồn cười đến mức phải nhấc bàn chân lên và chú chuột chạy thoát. Ít lâu sau, sư tử bị mắc bẫy và

thợ săn, vì muốn bắt sống sư tử để dâng vua nên đã trói sư tử vào gốc cây để đi tìm xe chở về. Lúc đó chuột nhắt tình cờ đi qua, thấy sư tử đương trong tình cảnh khốn quẫn bèn chạy đến và chẳng bao lâu đã gặm đứt cái thừng thít quanh vị chúa tể của muôn loài. "Trước đây thần đã nói, bạn nhỏ biết đâu lại trở thành bạn tuyệt vời".

Éch nhái mong có một đức vua

ó một bầy ếch nhái sống trong một vũng lầy, chúng thấy hạnh phúc đến thế là cùng, vũng lầy ấy hoàn toàn hợp với chúng. Chúng nhảy ✓ tung tăng đó đây chẳng để ý đến ai mà cũng chẳng có ai quấy nhiễu chúng. Nhưng có một số trong bọn nghĩ rằng thế là không được, và cho rằng phải có một ông vua và có pháp luật, nên chúng quyết định dâng biểu lên Đức chúa trời toàn năng. Chúng kêu lên: "Mong Người ban cho chúng con một ông vua trị vì để chúng con có nề có nếp". Chúa trời phì cười khi nghe những tiếng kêu ôp ôp và quăng xuống vũng lầy một khúc gỗ to tướng. Khúc gỗ rơi đánh rầm một tiếng. Bầy ếch nhái thất kinh vì sự đảo lộn lung tung trong cả bọn và cả lũ nhào lên bờ ngồi nhìn con quái vật kinh khủng kia. Một lúc sau, khi thấy con vật ấy không động đậy, vài ba chú mạnh dạn nhất trong bọn đánh liều bởi đến, khúc gỗ vẫn không chịu động đậy và một chú thuộc loại hảo hán nhất trong bọn nhảy lên khúc gỗ và bắt đầu múa may chạy nhảy từ đầu này đến đầu kia, thế là cả đàn ếch nhái ùa xuống và làm theo chú ếch no. Suốt một thời gian lũ ếch vẫn cứ tiếp tục công việc hàng ngày mà không hề mảy may để ý đến Đức vua gỗ của chúng. Nhưng chúng vẫn không thỏa mãn và lai dâng biểu lên chầu Chúa trời: "Chúng con cần một Đức vua thật, một ông vua thực sự ngự trị chúng con". Lần này Chúa trời phái xuống một chú cò lớn. Chú cò bắt tay ngay vào việc: Chộp lấy tất cả lũ ếch nhái. Khi lũ ếch nhái ân hận thì đã quá muộn: "Thà không có luật còn hơn có luật bạo tàn".

```
<?xml version='1.0' encoding='utf-8'?>
<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml" xml:lang="en"</pre>
class="calibre">
  <head>
    <title>2.</title>
    <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-</pre>
scale=1"/>
    <meta name="viewport" id="a13" content="initial-</pre>
scale=1.0,user-scalable=no,maximum-scale=1"/>
    <meta name="lane" content="Tuyên tâp ngu ngôn Êdôp"/>
    <meta name="author" content="Êdôp"/>
   <meta name="publisher" content="NXB Văn học"/>
    <meta name="publisher id" content="135"/>
    <meta name="brand id" content=""/>
    <meta name="isbn" content="ca2c9394-fe3c-485a-a51e-</pre>
25e1e7832433"/>
    <meta name="description" content="Có môt thẳng nhóc chêm</pre>
chê ngôi trên mái nhà, khi nhìn xuống nó thấy một chú sói đi
qua. Lập tức nó lên tiếng công kích chưỉ rủa kẻ thù:"/>
  <link rel="stylesheet" type="text/css"</pre>
href="../../stylesheet.css"/>
<link rel="stylesheet" type="text/css"</pre>
href="../../page styles.css"/>
</head>
  <body section="Section1" class="calibre1" id="a15">
               <div id="a14" class="container">
                       <section>
                               <h2 class="block">Con Sói và
thẳng nhóc</h2>
Có một thẳng nhóc chêm chệ ngôì
trên mái nhà, khi nhìn xuống nó thấy một chú sói đi qua. Lập
tức nó lên tiếng công kích chưi rủa kẻ thù: "Tên sát nhân,
thằng ăn trộm" - chú bé hét lên - "Mày mon men đến nhà những
người dân lương thiên để làm gì? Sao mày dám vác mặt đến chỗ mà
ai cũng biết tỏng việc làm xâú xa của mày?".
"Xéo đi anh ban nhỏ" - sói nói - "Bao dan ở
một chố an toàn thì có khó gì".
<h2 class="block">Con Êćh và con Bò</h2>
"Ôí bô'ơi"- chú ệch con nói với
```

êćh bố ngôì bên cạnh, trên bờ ao - "Con trông thấy một con quái vật mới đáng sợ làm sao. Nó to bằng trái núi, trên đâù có sừng, lại có đuôi dài và móng xẻ làm đôi".

"Góm, góm, cái thằng này"- êćh bố nói - gì
đâu con, đó là con bò của bác nông dân Oaitơ đó mà. Nó chẳng to
lăm đâu; có thể cao hơn cha một chút nhưng cha cũng có thể tự
làm cho mình to ngân âý; con hãy xem đây". Và nó phông bụng
lên, phông lên, phông lên mãi. "Nó có to đên thể này không?"
"Ôi, to hơn thể nhiệù"- Êćh con nói.

Lại một lân nữa êćh bố hít hơi cho bụng
căng phình lên và hỏi con xem con bò có to đến thê không.

"To hơn bố a, to hơn" - êch con trả lời.

Thê´là êćh bô´hít thật sâu, hít mãi, hít
mãi, bụng nó căng ra, căng ra, căng ra mãi. Sau đó nó nói: "Bô´
chặć rằng con bò không to bằng...", nhưng vừa nói đêń đó thì
bụng nó nôʾtung ra.

<h2 class="block">Cáo và Cò</h2>

Có một dạo cáo và cò rất hay thăm
viêng nhau và có vẻ như là hai người bạn thân. Rôì cáo mời cò
đên ăn cơm, đê'xỏ bạn, cáo chỉ đặt trước mặt cò độc một chiếc
đĩa nông choèn. Món ăn này thì cáo có thê'liêm sạch một cách dê"
dàng, nhưng cò chỉ có thê'nhúng ướt đâù cái mỏ dài nghêu của
mình trong đĩa súp ăn xong vân thây đói nguyên. "Xin lôĩ - cáo
nói - món xúp này không hợp với bạn".

"Thôi mà, đừng xin lôî" - cò nói - "Hy vọng rằng mình đã đếń chơi với bạn thì bạn cũng ghé chơi với mình, bạn đếń chơi ăn cơm với mình nhé". Và đôi bạn thu xếp ngày để' cáo đếń thăm cò. Nhưng khi cáo đếń và cả hai ngôì vào bàn ăn, mâm cơm chỉ độc có một cái bình, cô'dài, miệng hẹp. Cáo không thê'nào cho miệng vào được, chỉ còn biết ngôì đó nhìn chiếć bình.

<h2 class="block">Anrôćco</h2>

Một lân, có một nô lệ tên là
Anrôćcơ thoát khỏi tay chủ, bỏ trôn vào rừng. Khi đang lang
thang thì Anrôćcơ bặt gặp một con sư tư nằm rên rỉ. Mới đâù

Anrôcco quay gót định chạy, nhưng thấy sư tư không đuổi theo, anh bèn quay lai, tiêń lai gân sư tư. Khi Anrôćcơ đến kê bên thì sư tư giơ một bàn chân ra, bàn chân sưng và đang chảy máu. Anrôcco trồng thấy một cái gai rất to đâm vào bàn chân sư tư, chính cái gai đó đã gây nên moi sư đau đớn. Anrôccơ rút gai ra rôi băng bó cho sư tư. Chẳng mâý chốc sư tư dậy được và bắt đâu liêm tay Anrôcco như chó liêm tay chủ. Sau đó sư tư đưa Anrôcco vê hang và ngày ngày đem thit đến cho Anrôcco ăn. Nhưng chẳng bao lâu sau đó, cả Anrôccơ và sư tư đêù bi bắt. Thế là kẻ nô lê kia bi kết tôi, phải làm môi cho chính con sư tư đó, sau khi sư tư bị nhôt mấy ngày không được ăn uống gì. Nhà vua và tất cả các quan tòa cùng đến chứng kiến cảnh đó. Anrôccơ bị mang ra giữa pháp trường. Phút chốc, sư tư được thả khỏi hâm, rồng lên mâý tiếng rồi nhảy đến vô kẻ tôi pham. Nhưng vừa tiến lai gân thì sư tư nhân ngay ra ban mình, nó âu yêm vòn người ban và liêm tay Anrôcco, giông như một con chó hiện lành. Ngạc nhiên trước cảnh đó, nhà vua cho gọi Anrôccơ tới tra hỏi và chàng đã kê'lại đâù đuôi câu chuyện. Sau đó, kẻ nô lệ nọ được tha tội và được phóng thích, còn sư tư được tư do vê với rừng xanh.

<h2 class="block">Doi, chim và thú vât</h2>

Giữa chim và thú săp xảy ra một
cuộc xung đột lớn. Khi đội quân hai bên đã được tập thì dơi
không biết nên nhập vào bên nào. Lũ chim bay qua cành cây dơi
đậu, nói với nó: "Đi với bọn mình", nhưng dơi nói: "Tớ là thú".
Lát sau mây con thú đi qua dưới cành dơi đậu, nói: "Đi với bọn
mình", nhưng dơi lại nói: "Tớ là chim". May mà cuối cùng hòa
bình trở lại và không còn chiến sự gì cả. Thế là dơi quay vê`
với lũ chim và mong muốn cùng chung niêm vui sướng, nhưng lũ
chim đềù ngãng ra. Dơi phải bay đi. Sau đó, nó đến với lũ thú,
nhưng lại phải rút lui ngay nếu không sẽ bị chúng xé xác tan
tành. "A! - dơi nói - bây giờ thì mình hiệu rồì, con người dở
nọ, dở kia chẳng bao giờ có bạn".

<h2 class="block">Rừng và người</h2>

Một hôm, người đi vào rừng, trong
tay mang theo một lưỡi rìu, ông ta van xin cây trong rừng cho
mình một cành nhỏ để làm gì đó. Cây trong rừng vôn tôt bụng nên
đã cho người một cành cây. Có gì đâu, người đã dùng cành cây đó
tra vào đâù rìu làm cán, và cứ thể đôn hết cây này đến cây kia.
Bây giờ cây mới thâý rằng mình đã quá ngu xuân, đưa cho kẻ thù
phương tiện để hại mình.

Một ngày hè nóng bức, cáo lang
thang trong một vườn cây ăn quả, đi mãi, đi mãi, cho đến khi nó
trông thâý một chùm nho chín tít tận trên cành cao. "Đúng là
thứ làm cho ta hết khát đây"- cáo nói. Lùi lại mâý bước lâý đà,
nó chạy lại nhảy lên, nhưng không tới được cành nho. Quay lại,
nó cô một lân nữa. Một, hai, ba nào, nhưng rôi cũng chẳng hơn
gì lân trước và cuối cùng nó phải thôi. Bổ đi, cáo ta vênh váo
nói: "Chặc rằng nho âý còn chua lăm".

<h2 class="block">Cây và Sây</h2>

"Này cây sậy nhỏ bé - cây nói với sậy mọc dưới bóng cây - sao cậu không căm sâu cái chân vào trong lòng đất, ngâng đâù lên như tớ?". "Tớ hài lòng với số' phận của tớ" - sậy nói - "Có thể'là nom tớ không được hùng vĩ, nhưng tớ được an toàn hơn".

"An toàn - cây khinh bỉ - Ai có thể nhô bật
được rê của ta hoặc làm cho ta phải cúi rạp đâù xuông đất?".
Nhưng chẳng bao lâu, cây phải hôí hận vê những điềù huênh hoang
của mình. Một cơn dông nổi lên, làm bật tung cả rê của nó, ném
văng nó đi, biến nó thành một khúc gố vô tích sự. Trong khi đó,
trước sức mạnh của gió, sậy đã rạp người xuông và chẳng mâý lúc
lai đứng lên được khi bão tan.

<h2 class="block">Cáo và Mèo</h2>

Một lân, cáo huênh hoang với mèo
là mình có nhiều mánh lới để chạy thoát kẻ thù: "Mình có đây
một túi mẹo" - nó nói - "Túi đó đựng hàng trăm cách thoát khỏi
kẻ thù".

"Mình chỉ có một cách thôi" - mèo nói "Nhưng thường là chỉ cân một cách âý mình cũng có thể thoát
được". Ngay lúc đó, cả hai bông nghe tiêng một bây chó săn đang
tiên vê phía chúng. Ngay lập tức, mèo nhảy tót lên cây và nâp
trong đám lá. "Đây là cách của tớ"- mèo nói- "Bây giờ cậu làm
thể nào?". Cáo thì nghĩ hết cách này đến cách khác, trong khi
cả đang bàn cãi thì đàn chó săn tiến lại ngày một gân. Cuối
cùng, trong lúc còn đang lúng túng, cáo đã bị bây chó săn tóm
gọn và chẳng mâý chốc bị thợ săn giết thịt. Còn mèo lúc này vân
đứng nhìn mà nói rằng: "Thà có một cách an toàn còn hơn có hàng
trăm cách mà chẳng biết chon cách nào".

Một cậu thanh niên bị bắt vì dám
cả gan có hành động ăn căp và bị kết án tư hình vì tội ây. Cậu
ta bày tỏ ước muôn của mình là được gặp mẹ và được nói chuyện
với mẹ trước khi bị mang đi xư trảm. Tất nhiên là tòa cho phép.
Khi bà mẹ đến, cậu ta nói: "Con muôn được nói thâm với mẹ", và
khi bà mẹ ghé sát tai lại thì cậu suýt căn đứt tai bà. Mọi
người đứng xung quanh hoảng hôt và hỏi hăn vì sao lại hành động
tàn bạo bất nhân như thể với mẹ mình. "Làm như vậy là để trừng
phạt bà ta" - cậu ta nói - "Khi còn bé tôi bắt đầu đi ăn căp
vặt mang về nhà cho mẹ. Lẽ ra phải phạt tôi thì bà ây lại cười
và nói rằng: "Chăng ai biết được đâu". Chỉ vì bà ây mà hôm nay
tôi mới đến nông nôĩ này".

<h2 class="block">Chú bé chăn cừu</h2>

Ngày xưa có một chú bé chăn cừu
thường hay thả cừu ở chân núi gân một cánh rừng âm u. Một lân
thâý buôn quá, chú bèn nghĩ ra một trò đùa để có người đến chơi
với mình và để đùa cho vui. Chú chạy đến bản và kêu toáng lên:
"Sói! Sói!". Thê là dân bản chạy ra với chú. Chú bé khoái chí
lăm, nên mâý ngày sau lại giở trò âý ra và dân bản lại chạy đến
giúp chú. Nhưng chẳng bao lâu sau, sói trong rừng mò ra thật
làm cho lũ cừu hoảng sợ. Chú bé tất nhiên lại kêu tướng lên
"Sói! Sói!". Chú còn kêu to hơn những lân trước. Nhưng lân này
dân bản, những người đã hai lân bị lừa, nghĩ rằng thằng bé lại
lừa mình lân nữa nên chẳng ai ra giúp. Thế là sói thỏa thuê ăn
hết cả đàn cừu của chú.

<h2 class="block">Người đàn ông và tượng gô</h2>

Ngày xưa người ta thường hay thờ
cúng nào là gốc cây, nào là tảng đá, nào là tượng thân và câù
mong các thân vật âý phù hộ cho mình được may măn. Có một người
thường hay câù khân một tượng gố do người cha quá cố để lại.
Ông ta cứ câù khân, câù khân mãi, âý thê mà rủi ro vân hoàn rủi
ro. Một hôm, trong cơn giận lôi đình, ông ta tiên đên tượng gố
và chỉ một cú đâm, đã làm cho tượng bay khỏi bệ. Tượng thân
toác làm đôi, bạn có biết ông ta trông thây gì không? - Cơ man
nào là tiên xu rơi ra vung vãi.

<h2 class="block">Người đàn ông và hai bà vợ</h2>

Ngày xưa, khi đàn ông còn được
phép lâý nhiêù vợ, một ông trung niên nọ có hai một già, một
trẻ, cả hai bà đềù rất yêu chông và mong chông trông vừa đôi
phải lứa với mình. Bâý giờ tóc người đàn ông đã lôm đôm hoa
râm. Người vợ trẻ không ưa, vì bộ tóc âý khiến ông trông già
quá. Thế là tôí tôí ả chải tóc cho chông và nhô hết những sợi
tóc bạc đi. Nhưng bà vợ già thấy tóc chông lâm tâm hoa râm lại
rất thích thú nên sáng sáng mụ vạch tóc chông, nhô bằng hết
những sợi tóc đen. Kết quả là người đàn ông chẳng bao lâu thấy
đâù mình troc lông lôć.

<h2 class="block">Lùa đội lôt Sư tư</h2>

Một hôm, lừa lâý được bộ lông sư
tư do thợ săn quăng ra ngoài để phơi. Nó khoác vào và tiên vê làng. Khi nó đến gân thì tât cả đềù bỏ chạy, cả người lân thú. Trong ngày hôm âý nó là một chú lừa đâỳ kiêu hãnh. Trong lúc sung sướng, nó cao giọng hý lên một tiếng, tức thì mọi người nhận ra nó và người chủ chạy ra nện cho nó một trận nên thân vì cái tội làm cho mọi người hoảng loạn. Ngay sau đó cáo chạy lại với nó, bảo rằng: "A, ta nhận ra nhà ngươi, vì cái giọng của nhà ngươi. Cái bê ngoài có thể che mặt được người đời, còn lời ngu sẽ bộc lộ kẻ ngôć".

<h2 class="block">Người và Đười ươi</h2>

Một đêm đông rét như cắt, có một
người bị lạc trong rừng. Trong khi đang lang thang, người gặp
đười ươi. Đười ươi tiêń lại và thâý người bị lạc đường, nó hứa
cho người ngủ trọ một đêm và đêń sáng sẽ đưa người ra khỏi
rừng. Trên đường đêń hang đười ươi, người đưa tay lên và luôn
miệng thôi. "Người làm như thê để làm gì?" - đười ươi hỏi. "Tay
ta lạnh cóng cả rôì" - người nói - "Hơi thở sẽ làm cho hai bàn
tay âm lại". Khi đêń hang đười ươi, đười ươi mang ngay cho
người một bát cháo nóng bốć hơi nghi ngút. Vừa đưa thìa lên
miệng người lại bắt đâù thôi cho thật nguội. "Người làm thê để'
làm gì?" - đười ươi hỏi.

"Cháo nóng quá, hơi của ta chẳng mâý chốc sẽ làm cho cháo nguội đi".

"Cút ngay!" - đười ươi nói. "Ta không thể'
nào chịu được kẻ có cái hơi thở vừa thôi cho nóng lên lại vừa
thôi cho lạnh đi được".

<h2 class="block">Hai người bạn đông hành và con Gâú</h2>

Có hai người bạn đông hành đang đi
trong rừng thì một chú gâú nhảy ra vô. Tình cờ người đi trước
túm được một cành cây và ân mình trong đám lá. Người kia không
biết trông cậy vào đâu, đành nằm bẹp xuông đất, mặt vùi trong
cát. Gâú đến gân, gí mõm vào tai người này ngưỉ, ngưỉ mãi.
Nhưng cuối cùng nó hú lên một tiếng, lắc đâù rồi lững thững bỏ
đi, vì gâú không ăn những con vật chết. Bâý giờ người trên cây
trèo xuông gặp bạn, cười và hỏi rằng: "Gâú thì thâm với cậu
điềù gì đó?".

"Gâú bảo tớ rằng - người kia nói - không nên tin vào những kẻ bỏ mặc bạn bè trong cơn hoạn nạn".

<h2 class="block">Lão nông và chim họa mi</h2>

Một lão nông suốt đêm nằm nghe
chim họa mi hót. Nghe chim hót lão thích quá, hôm sau lão đặt
bâỹ và bắt được chim. "Bây giờ ta bắt được ngươi rồì, ngươi sẽ
phải luôn luôn hót cho ta nghe". "Loài họa mi chúng tôi không
bao giờ hót trong lông cả"- chim trả lời.

"The´thì ta sẽ ăn thịt ngươi"- lão nói "Ta thường thâý thiên hạ đôn rằng thịt họa mi kẹp bánh mì ăn
ngon tuyệt".

"Xin ông đừng giết tôi - họa mi nói - ông
cứ thả tôi ra, tôi sẽ nói cho ông ba điềù còn giá trị hơn cái
thân tội nghiệp của tôi nhiềù". Lão thả chim ra, họa mi bay vút
lên một cành cây và nói: "Không bao giờ nên tin vào lời hứa của
kẻ đã bị bắt, đó là một điềù. Điềù này nữa: Đã có cái gì thì
phải giữ lâý. Và lời khuyên thứ ba là: Đừng buôn tiếc cái gì đã
vĩnh viên mất đi".

<h2 class="block">Bôń con Bò và con Sư tư</h2>

Một con sư tư thường hay lảng vảng đến gân cánh đông nơi bôn chú bò sinh sông. Đã nhiều lân sư tư tìm cách tân công lũ bò, cứ môĩ khi sư tư tiên lại thì bôn con bò lại đứng chụm đuôi vào nhau, thể là dù từ hướng nào đến sư tư cũng chạm phải sừng bò. Nhưng rôi cuôi cùng bò cãi nhau và môĩ con lủi thủi gặm cỏ một mình ở một góc ruộng. Thể là sư tư lân lượt tân công từng chú một, cuôi cùng kết liêu cả bôn. <h2 class="block">Cáo, Gà và Chó</h2>

Một đêm trăng sáng, khi cáo lảng vảng đêń chuông gà của một bác nông dân thì nhìn thâý một chú gà trông đang đậu tít trên một chô cao mà nó không thể nào với tới được "Tin mừng, tin mừng"- cáo kêu lên.

"Thê´à, có gì đâý?" - Gà trôńg hỏi.

"Vua sư tư mới tuyên bố rằng cả thế giới bình yên. Từ nay trở đi không loài thú nào được động đến chim muông, tất cả muông thú sẽ sống trong tình hữu nghị anh em" -Cáo trả lời.

"Thê´a, quả là tin mừng đâý!" - gà trông
nói - "Ô kìa, tôi trông thâý có ai đang đên gân kia kìa, hai
chúng mình có thêʾchia vui với người âý được đâý". Gà trông vừa
nói vừa vươn côʾra xa.

"Cậu nhìn thâý gì đâý?"- Cáo hỏi.

"Có gì đâu, chó của ông chủ tớ đương đến
với chúng mình đâý mà. Sao vậy? Sao bỏ đi sớm thế?" - Gà trông
tiếp tục hỏi, khi cáo bỏ chạy ngay lúc nó nghe thấy tin âý"Thế cậu không ở lại chia vui với chó về cái tin là mọi nơi chỉ
còn có bình yên à?".

"Tớ cũng muôn ở lại, nhưng sợ rằng chó chưa biết chiêú chỉ của Đức vua".

<h2 class="block">Con Ngông và những quả trứng vàng</h2>

Một hôm, lão nông dân đến ô'trứng
và thấy trong đó có một quả trứng khắp vỏ chô nào cũng vàng
óng, lấp la lấp lánh. Nhấc trứng lên, lão thấy trứng nặng như
chì. Lão định quăng đi vì cho rằng kẻ nào đó định chơi xỏ lão,
nhưng không biết nghĩ sao, cuối cùng lại đem về nhà và rất vui
mừng vì đó là quả trứng bằng vàng thật. Sáng nào cũng thế, lão
kiếm được một quả trứng vàng. Nhờ bán trứng, lão trở nên giàu
có. Lão nảy tính tham, rằng ngay một lân có thể lấy tất cả số
trứng vàng ngông sẽ cho mình, lão đã giết ngông, phanh thây nó
ra nhưng chăng thây gì cả.

<h2 class="block">Lão hà tiện và hô´vàng</h2>

Ngày xưa có một lão hà tiện hay
giâú vàng dưới một gốc cây trong vườn, nhưng tuân nào lão ta
cũng ra vườn, đào vàng lên để nhìn đông của một cách thèm khát.
Một thằng trộm để ý thâý, lẻn vào đào vàng lên và cuốm đi hết.
Lân sau, lão hà tiện đến để nhìn vàng thì chẳng thâý gì ngoài
cái lỗ trông không. Lão vò đâù bứt tóc, kêu khóc thảm thiết đến
mức tất cả hàng xóm, láng giêng phải chạy đến xúm quanh lão.
Lão kể cho mọi người trước đây mình thường ra đó để thăm vàng
ra sao. "Đã bao giờ lão lấy đi tí nào hay chưa?", một người
hỏi. "Chưa - lão nói - tôi đến chỉ để nhìn thôi".

"Thì lân sau cứ đến mà nhìn cái lô~- một
ông láng giêng nói - nhìn thê cũng sướng chẳng kém gì nhìn
vàng".

<h2 class="block">Thân Hecquyn và người đánh xe ngựa</h2>

Một hôm, có một người đánh xe ngựa
cho một chuyêń xe chở rất nặng. Khi ông ta đến một đoạn đường
lâỳ, xe bị ngập nưả bánh, ngựa càng kéo, bánh xe càng lún sâu.
Thế là người đánh xe quăng roi đi, quỳ xuông câù xin thân sức
mạnh Hécquyn: "Hỡi thân Hécquyn, xin người hãy giúp con trong
giờ phút hoạn nạn này". Thân Hécquyn hiện ra nói rằng:

"Này người kia, đừng có ườn xác ra đâý, hãy
đứng dậy ghé vai vào bánh xe. Thân thánh chỉ giúp con người tìm
ra cách tự cứu mình".

<h2 class="block">Cáo cụt đuôi</h2>

Một con cáo chẳng may bị kẹp đuôi
vào bâỹ, trong lúc giãy giụa nó bị cụt cả đuôi, chỉ còn lại có
độc một mâủ cuôí. Mới đâù nó xâú quá, không dám lộ diện trước
những con khác cùng đàn. Nhưng cuôí cùng nó quyết ý, đã chẳng
may thì đành phải sượng mặt và triệu tất cả những con cáo khác
đến một cuộc họp toàn thể để cùng bàn một sáng kiến do nó để
xướng. Khi cả đàn tụ hội đông đủ, cáo để xuất ý kiến là tất cả
đềù nên vứt bỏ đuôi đi.

Nó chỉ ra rằng, có đuôi quả là bất tiện khi bị kẻ thù - tức là chó - săn đuôi, hoặc khi muôn ngôì trò chuyện, cái đuôi mới vướng làm sao. Đi lại mà phải mang cái gánh nặng vô tích sự âý thật chẳng lợi lộc gì. "Nghe hay đâý" một con cáo già nói - "nhưng tôi cho rằng nêú như không do tình cờ mà bị cụt mất đuôi thì chắc gì anh đã khuyên chúng tôi bỏ món đô`trang sức của chính mình".

<h2 class="block">Deo chuông cô'Mèo</h2>

Cách đây đã lâu lăm, chuột tô chức
một hội nghị để bàn những biện pháp có thể áp dụng với kẻ thù
của chúng là mèo. Kẻ tính xuôi, người bàn ngược, nhưng cuôí
cùng một chú chuột nhắt đứng dậy và nói mình muôn đề xuất một
sáng kiến mà nó cho rằng sẽ phù với hoàn cảnh của chúng: "Tất
cả mọi người sẽ đông ý"- nó nói - "cái nguy hiểm chủ yếu của
chúng ta là ở chố kẻ thù của chúng ta có nhiều cách khôn khéo
tinh ma để tiếp cận chúng ta. Bây giờ, nếu phát hiện được dâu
hiệu cho biết là mèo đang tới thì chúng ta có thể tránh được
mèo, chẳng có gì là khó cả. Tôi xin mạnh dạn đề xuất ý kiến, ta
nên kiếm một cái chuông nhỏ, lấy một cái nơ và treo vào cổ mèo.
Làm như thể ta sẽ dễ dàng tháo lui khi biết mèo đương lần quất
đâu đây".

Ý kiêń đó nhìn chung được cả hội nghị hoan
nghênh nhiệt liệt cho đến khi một bác chuột già đứng dậy phát
biểủ: "Nghe thì hay quá rồì, nhưng ai sẽ là kẻ đi treo chuông
vào cổ mèo?". Lũ chuột im lặng nhìn nhau, lúc âý chuột già mới
nói: "Đê `xuât ra một phương thuôć không thể nào kiêm nôi thì có
khó gì".

<h2 class="block">Ông lão và thân chết</h2>

Có một lân, một ông lão lưng còng
sát đất vì tuổi tác và công việc nặng nhọc, đi lượm củi trong
rừng. Làm mãi, ông lão thấy mỏi và vô vọng quá nên quẳng bó củi
xuông và kêu lên: "Ta không thể nào chịu nổi cuộc đời này nữa.
Trời hỡi trời, mong sao Thân Chết đến mà đưa ta đi".

Ông lão vừa dứt lời thì Thân Chết, trong
hình dạng một bộ xương gớm ghiếc hiện ra, nói: "Lão cân gì? Ta
nghe thâý lão gọi ta".

"Thưa ông" - lão tiêù phu nói - "Ông làm ơn làm phúc giúp tôi xôć bó củi này lên vai".

<h2 class="block">Su tu'si tình</h2>

Có một lân, sư tư đem lòng yêu một
cô gái trẻ và đên nhà cha mẹ nàng xin cưới. Hai ông bà già
chẳng biết ăn nói ra sao. Hai vợ chông không muôn gả con cho sư

tư, nhưng lại không muốn ông vua của muốn loài nổi giận. Cuối cùng ông bố nói: "Tâu đức vua, chúng con thấy rất vinh hạnh được đức vua ngỏ lời nhưng con gái chúng con vóc liệũ mình mai, chúng con chỉ e trong khi quá yêu, lỡ người làm nó đau chăng. Con xin mạn phép gợi ý là Đức vua nên tháo bỏ vuốt đi, và cả răng nữa, sau đó nhà con sẽ rất vui mừng nhận lời câù hôn của Đức vua". Sư tư si tình đến mức đành phải mài cùn hết cả vuốt, hết cả răng. Nhưng khi đến nhà kia, sư tư đã thấy bố mẹ cổ gái chỉ cười vào mặt nó, tỏ vẻ đây thách thức.

<h2 class="block">Sư tư, cáo và bâỳ thú</h2>

Một lân sư tư'cho loan tin là nó
bị ôm săp chết và triệu các con thú khác đến để nghe di chúc.
Thế là dê đến hang sư tư'và ngôì trong hang nghe một lúc lâu.
Rôì cừu cũng vào và cừu chưa ra thì bò đã vào để nghe được lời
trăng trôí của Đức vua muôn loài. Nhưng chẳng mâý lúc sư tư'lại
hôì tỉnh, nó ra cưả hang và đã thây cáo đứng đợi ngoài đó từ
bao giờ. "Sao nhà ngươi không vào yết kiến ta?", sư tư'nói với
cáo.

"Xin Đức vua thứ lỗĩ - cáo nói - thân đã
thâý hệt những con vật khác vào thăm Đức vua; nhưng thân thâý
nhiệù vết chân bò, dê, cừu đi vào mà không thâý vết đi ra. Cho
nên chừng nào mà những con vật kia chưa ra thì thân còn muôń
ngôi ngoài trời a".

<h2 class="block">Óc Lừa</h2>

Sư tư và cáo cùng đi săn với nhau.
Theo lời khuyên của cáo, sư tư sai người đi báo cho lừa biết
mình có ý muốn cho hai bên gia đình kết giao. Lừa đến nơi gặp,
trong lòng vui mừng khôn tả vì mình được kết giao với hoàng
gia. Nhưng khi nó đến nơi, sư tư chẳng nói chẳng rằng nhảy ra
vô`nó và nói với cáo: "Đây là bữa ăn của chúng ta ngày hôm nay.
Nhà ngươi hãy ngôi canh đây cho ta đi ngủ tí đã. Nhà ngươi mà
động đến con môi của ta thì hãy liệu thân hôn đâý". Sư tư đi
ngủ, còn cáo ngôi chờ; nhưng khi thâý chủ tướng không quay lại,
nó đánh bạo moi óc lừa ra ăn hết sạch sành sanh. Khi quay lại,
sư tư biết ngay là lừa bị mất óc, bèn nổi giận hỏi cáo: "Óc lừa
mày dùng làm gì rôi?".

"Óc âý à, thưa Đức vua. Nó làm gì có óc, nêú có thì nó đã chăng bị sa bâỹ của Đức vua". Dang bay vút trên trời cao bông
nhiên đại bàng thâý tiếng rít của mũi tên và ngay lập tức nó
cảm thâý mình bị thương. Nó từ từ hạ cánh xuông mặt đất, máu
tươi chảy ròng ròng. Nhìn mũi tên xuyên vào mình, nó thấý đuôi
tên làm bằng một cái lông đuôi của chính nó. Trước khi chết nó
kêu lên: "Than ôi! Ta vân thường cho kẻ thù cái phương tiện đê'
hủy diệt chính bản thân ta".

<h2 class="block">Anh hê`và kẻ nhà quê</h2>

Trong một hội chợ ở nông thôn, có
một anh hê`làm mọi người phải bật cười vì anh bắt chước tiếng
kêu của một số loài vật rất giống. Anh hê`kêt thúc tấn trò của
mình bằng những tiếng ủn ỉn của lợn, anh kêu ủn ỉn giống đến
mức mọi người cứ tưởng anh giấu một chú lợn con ở đầu đâý.
Nhưng một anh quê đứng bên cạnh nói: "Thê mà cũng gọi nó là
tiếng lợn à? Chẳng giống tí nào cả. Mọi người cứ chờ đến mai
tôi sẽ cho mọi người biết thể nào là tiếng lợn kêu". Người đứng
xem cười phá lên, nhưng ngày hôm sau, đúng hẹn, anh nhà quê
xuất hiện trên sân khâu cúi đâù xuống kêu ủn ỉn, nghe ghê đến
mức người xem phải la hét, ném đá bắt anh ta phải dẹp cái trò
đó. "Đố`ngu - anh ta kêu lên - la hét cái gì?" và đưa ra một
chú lợn con anh ta vừa mới véo tai cho kêu ủn ỉn.

<h2 class="block">Cô gái Mèo</h2>

Có một lân các vị thân cứ bàn cãi
mãi vê`việc liệu có loài sinh vật nào có thể thay đổi bản chất
của mình hay không. Thân Giupite, thân của muôn loài nói. "Có
thể chứ", nhưng thân Vệ nữ nói: "Không thể được". Cho nên muôn
để thư xem sao, thân Giupite cho một con mèo biến thành một cô
gái và cho lâý một chàng trai trẻ. Đúng ngày hai bên tổ chức lê cưới, cặp vợ chông ngôì vào bàn tiệc. "Thâý chưa nào" - thân
Giupite nói - "nhìn cách con bé cư xư mới duyên dáng làm sao.
Ai biết được rằng mới hôm qua nó chỉ là một con mèo? Chặc chặn
là bản chất của nó đã thay đổi rôi còn gì!".

"Hãy khoan" - thân Vệ nữ trả lời và thả một chú chuột vào phòng cưới. Vừa trông thâý chuột, cô dâu đã nhảy câng lên vô`lâý. "Đâý, ngài thâý chưa - thân Vệ nữ nói - nó vân chứng nào tật âý".

<h2 class="block">Now mau</h2>

Một chú răn bò lên đứa con trai
của bác nông dân và mô'chết thẳng bé. Giận sôi máu, người cha
câm rìu bước đến cưả hang răn, chỉ nhăm nhăm giết răn nêu nó
thò cô'ra. Khi răn vừa thò cô'ra, bác nông dân chém liên nhưng
lại trượt vào một tảng đá, để'lại một vết hằn trên đá. Sau đó
bác cảnh giác, không muôn trả thù, bảo răn rằng hai bên nên hòa
giải. Nhưng răn từ chôi nói rằng: "Không được, tôi xin nói với
ông chừng nào ông còn thây mộ con trai ông và vết chém trên đá
thì chúng ta không thê'nào thân thiên được".

<h2 class="block">Làm ơn nên oán</h2>

Một ngày đông nọ, bác nông dân
thâý một con răń tê cóng vì giá buôť. Thương tình, bác nhặt răń
lên ủ vào ngực. Được sưởi âm, bản năng tự nhiên của giông loài
lại trở dậy, con răn độc đã căn người cứu mạng mình một vêť.
Lúc hâp hôi, bác nông dân hét lên: "Chêť thê này thật đáng đời,
vì ta đã đi thương hại một kẻ độc ác".

<h2 class="block">Con vật đáng nguyên rủa nhất</h2>

Khi thân Dớt tổ chức tiệc cưới,
tât cả các loài vật, con nào con nâý có quà gì đều mang đền
tặng, răn độc cũng bò lên trời, miệng ngậm một bông hông. Nhưng
thoáng thâý răn, thân Dớt đã nói: "Ta nhận quà của tât cả các
loài khác nhưng ta sẽ không nhận gì từ miệng ngươi cả".

<h2 class="block">Đoàn kết chống kẻ thù chung</h2>

Răń và chôn lẽ ra phải đi diệt
chuột trong nhà nhưng theo thói quen, chúng lại đánh lộn lân
nhau. Nhân lúc hai con vật đánh nhau, lũ chuột liên chui ra
khỏi hang. Trông thâý lũ chuột, chôn và răń thôi không đánh
nhau nữa. Hai chiên sĩ âý lập tức quay lại tân công những kẻ
vôn là kẻ thù chung của mình.

<h2 class="block">Trả thù bằng bất cứ giá nào</h2>

Một con ong đậu lên đâù một chú
răń và cứ thê đôt lâý đôt để, hành hạ răń. Răń ta điên người
lên vì đau đớn. Không biết làm thể nào để trả thù kẻ hành hạ
mình, nó đành chui đâù vào bánh xe để cả hai cùng bị diệt.

<h2 class="block">Không biết tự lượng khả năng của mình</h2>

Trong một cuộc tụ tập của loài
vật, khỉ đứng lên nhảy múa, cả lũ thấy khỉ múa đẹp quá cùng
hoan hô cổ vũ nhiệt tình đến mức lạc đà thấy ghen tức và cũng
muôn mình được khen như thế. Thế là chú ta cũng đứng dậy nhảy
múa. Nhưng điệu nhảy của nó ngứa mặt đến mức khán giả phải lấy
gậy đuổi đánh cho đến khi nó chạy mất hút.

<h2 class="block">Cái giông nhát gan</h2>

Một chú hươu con nói với hươu bố:
"Bố ơi, trời đã sinh ra bố không những to lớn, chạy nhanh hơn
chó mà còn có cặp sừng để tự vệ trông mới đẹp làm sao. Tại sao
cứ thâý bóng chó là bố lại hoảng hốt bổ chạy thể?"

"Con a, điêù con nói là đúng sự thật - hươu bố cả cười trả lời - bố không biết thế nào nhưng mối khi thoáng nghe thâý tiếng chó là tự nhiên bố lại thâý mình muốn chạy trôn ngay".

<h2 class="block">Sao Rùa lai có mai</h2>

Một lân, thân Dớt mở tiệc linh
đình chiêu đãi các loài vật. Chỉ có rùa là không đến. Thân Dớt
không hiệủ tại sao. Ngay hôm sau, thân hỏi rùa vì sao không đến
cùng các loài vật khác. "Không đâu bằng nhà" - rùa nói. Một câu
trả lời làm cho thân giận đến mức buộc rùa đi đâu cũng phải
mang theo nhà trên mình.

<h2 class="block">Nước đô'lá khoai</h2>

Một chú rùa nhờ chim ưng dạy mình bay. Chim giảng giải rằng: Trời sinh ra rùa không phải là để' bay. Nhưng chim càng nói thì rùa càng khân khoản. Thế là chim quăp lây rùa bay tít lên cao rôi thả xuông. Rùa ta va phải đá, vỡ tan thây.

<h2 class="block">Phân thưởng dành cho loài độc ác</h2>

Chim ưng và cáo kết bạn với nhau.
Cả hai quyết định sống gân nhau, hy vọng rằng quan hệ sẽ củng
cô được tình bạn. Chim ưng bay tít lên ngọn cây cao, làm tô, đẻ
trứng ở đó, còn cáo làm ô đẻ con ngay dưới gôć cây. Một hôm,
cáo phải đi kiêm môì, chim ưng ở nhà thâý đói bụng đã nhào
xuông vô cả đàn cáo non làm một bữa no nê. Vê đên nhà, cáo mẹ

hiêủ ngay mọi chuyện. Buôn vì mất đàn con, cáo mẹ còn thấy buôn hơn nữa vì không nghĩ ra nổi cách trừng phạt chim. Vôń sinh ra để sống ở dưới đất, làm sao mà nó có thể đuổi chim được; cũng giống mọi loài yếu hèn khác, cáo chỉ còn cách đứng dưới gốc cây chĩa mõm lên chưỉ kẻ thù. Nhưng chẳng bao lâu sau đó, tình cờ chim ưng lại bị trừng phạt vì đã phạm vào cái thiêng liêng của tình bạn. Thấy mấy người đang thui dễ để cúng thân, chim ta nhào xuống quấp một tảng thịt thui còn lưả cháy mang về tổ. Cũng vừa lúc đó, một ngọn gió nổi lên thổi lưả vào tổ chim làm cỏ khô. Thế là cả lũ chim con, vì chưa biết bay nên đã bị chết cháy, rơi xuống đất. Cáo lập tức xông tới nhai ngâu nghiến từng chú chim một ngay trước mặt chim ưng.

<h2 class="block">Đên ơn</h2>

Một bác nông dân bắt được một chú
chim ưng bị mặc bâỹ, nhưng vì thâý chim đẹp lộng lâỹ nên bác đã
phóng thích chú chim. Chim hứa sẽ không bao giờ quên ơn bác vì
đã được bác thả cho tự do. Một hôm, thâý bác nông dân đang ngôì
nghỉ dưới bức tường trông đô nát, chim ưng sà xuông quáp đi cái
khăn bác đang đội trên đâù. Bác nông dân nhảy bô lên đuôi chim,
lúc âý chim buông khăn xuông, bác ta tiên tới nhặt khăn lên.
Khi quay trở lại chô cũ, bác mới biết, tường đã đô đúng chô bác
vừa ngôi nghỉ.

<h2 class="block">Suýt trở thành chim ưng</h2>

Một chú chim ưng từ đỉnh núi cao sà xuống quấp một chú cừu non. Cảnh đó làm cho diêù hâu ta ghen tức, và vì nôn nóng muốn đọ sức với chim ưng, nó giương cánh sà xuống lưng một chú cừu lớn. Nhưng móng bị mắc lông cừu, nó đập cánh một cách vô vọng hòng tự giải thoát. Nó cứ đập cánh mãi cho tới khi bác chăn cừu nhận ra mọi việc, chạy tới túm lâý nó. Bác ta buộc chéo cánh nó lại, đến khi trời tối mang nó về`cho con. Khi bọn trẻ hỏi đó là loại chim gì, bác nói: "Bố´thừa biết đó chỉ là một con diêù hâu. Đã thể´nó lại muốn được coi như một con chim ưng".

<h2 class="block">Đừng hy vọng hão</h2>

Một chú quạ đói bay tới đô trên
cành sung, nhưng thấy sung còn xanh nên cứ đậu đây chờ sung
chín. Cáo thấy quạ cứ đậu ỳ cành sung mới hỏi căn nguyên. Sau
khi biết chuyện, cáo nói: "Để cho một niêm hy vọng hão làm mê
mân lòng mình, quả là một sai lâm. Hy vọng chẳng bao giờ làm

đâỳ dạ dày được".

<h2 class="block">Chịu thua thiệt ở cả hai thê giới</h2>

Một chú quạ xám coi khinh đông bọn
mình vì nó tình cờ lại là chú quạ to nhất đàn. Thế là nó bay
tới đàn quạ khoang và xin cùng được chung sống. Nhưng khi thấy
bê ngoài và tiếng nói của nó khác lạ, đàn quạ khoang mổ quạ xám
túi bụi và đuổi nó đi. Vì thế nó phải quay trở lại với lũ quạ
xám. Nhưng đàn quạ xám, quá căm giận vì đã từng bị con cùng bây
lăng mạ nên không chịu cho nó quay trở vê đàn.

The´là chú quạ xám nọ thâý mình bị cả hai
phía tâỷ chay.

<h2 class="block">Muon lông</h2>

Với ý định lập một ông vua để trị
vì loài chim, Thân Dớt ân định một ngày cho lũ chim phải trình
diện để thân chọn một con đẹp nhất lên ngôi. Các loài chim, con
nào con nâý đều ra bờ sông để trang điểm. Còn chú qua xám, thâý
mình quê mùa quá, đã phải đi kiếm lông rụng của những con khác
găn lên người mình, trông sặc sỡ hơn cả. Y hẹn, các loài chim
đến ra mặt thân Dớt, kể cả chú qua xám trong bộ lông sặc sỡ.
Khi thân Dớt vừa toan cho qua xám lên ngai vàng vì nó có cái mã
nổi bật nhất thì những con chim khác đều căm giận đã nhô sạch
cái bộ lông sặc sỡ của qua xám, lấy lại những chiếc lông của
mình. Chú qua xám trở lại nguyên hình là qua xám.

<h2 class="block">Thât hứa</h2>

Một chú quạ khi bị mắc bâỹ đã câù khân, thê`rằng sẽ thờ thân Apôlông nêú thân cứu được nó. Khi thân Apôlông châp nhận lời nguyện đó, nó quên ngay lời hứa. Nhưng ngay sau đó nó lại bị mặc bâỹ. Lân này nó lờ thân Apôlông đi và hứa sẽ triệu công thân Hécmét, nhưng thân Hécmét nói: "Nhóc con, mi tưởng rằng ta sẽ tin mi khi ta thừa biệt mi đã lừa dôí, không chịu lụy người đã từng bảo lãnh cho mi hay sao?".

<h2 class="block">Khi phải thật sự bắt tay vào việc</h2>

Có một lân, một con sơn ca làm tô'
ở một cánh đông ngô và ngày ngày tha ngô non vê`nuôi con cho
đên tận khi bây con có mào, đủ lông đủ cánh. Một hôm người chủ

ra thăm đông và thấy ngô đã già, bèn nói: "Đã đến lúc mình phải nhờ tất cả bè bạn đến giúp mình thu hoạch ngô". Nghe thấy bác nông dân nói thế, một chú sơn ca non đòi mẹ đi tìm chố khác để làm tổ. "Vội gì phải nghĩ đến chuyện di chuyển chố ở - chim mẹ trả lời - một người đã phải nhờ cậy bạn bè giúp mình thì thường chẳng bao giờ dám hối thúc họ làm". Khi bác nông dân đến thăm đông lân nữa thì thấy cả đông ngô già rũ xuống vì bức, bác nói là sẽ thuế người trấy bắp mang về nhà ngay ngày hôm sau. "Bây giờ đúng là lúc mẹ con mình phải chuyển chố." Vì bây giờ lão nông dân tin vào chính mình chứ không phải tin vào người khác" - chim mẹ nói với bâỳ con.

<h2 class="block">Tiêng nói vĩnh biêt</h2>

Nghe đôn loài thiên nga hót rất
hay, một chủ nông trại đã mua một con thiên nga khi tình cờ
thấy người ta mang bán ở chợ. Một hôm, khi mở tiệc tiếp bạn,
lão ra vườn bảo thiên nga hót cho bè bạn nghe trong lúc chè
chén. Nhưng cả lão lấn bạn bè của lão chẳng thấy thiên nga
xướng lên được một âm thanh nào. Nhưng chẳng bao lâu sau đó,
khi hấp hôí, thiên nga cất tiếng hót nghe thật bi ai. Nghe thấy
bài ca vĩnh biệt, lão chủ nói: "Nêú mi chỉ hát trong lúc hấp
hôí thì dại gì ta lại bảo mi hót trong ngày hôm âý. Biết thế ta
giết mi để 'tế 'thân có phải hơn không".

<h2 class="block">Ý kiêń trái ngược</h2>

Mâý tên trộm đột nhập vào một nhà
nhưng chẳng thấy gì ngoài một chú gà trống, thể là chúng bắt
đi. Khi bọn trộm sắp đem gà ra thịt, gà trống xin được tha với
lý do nó sẽ gáy giúp bọn trộm thức giấc để đi làm. "Thể thì bọn
ta càng có lý do để giết thịt mi" - bọn trộm nói - "bởi lẽ, mi
làm người khác thức giấc thì bọn ta không thể đi ăn trộm được".

<h2 class="block">Cái chết của kẻ phản bội</h2>

Một hôm trời đã muộn, người thợ
bâỹ chim có khách đến thăm. Không có gì đãi bạn, ông chủ mang
chim môì ra định giết thịt. Con chim môì trách chủ vì bội ơn nó
đã có công lừa những con chim khác vào bâỹ. Người thợ bâỹ chim
nói: "Thê thì ta càng có lý do để giết mi vì mi đã không thương
chính đông loại của mình".

<h2 class="block">Yêu mêń kẻ độc ác</h2>

Một chị gà mái vớ được ô'trứng răń
bèn mang vê`âp ủ. Chim nhạn thây gà cứ âp trứng răn bèn nói:
"Nhà chị ngu thê, sao lại đi nuôi cái loài mà khi nó lớn lên
thì chị sẽ là nạn nhân đâù tiên của hành động độc ác của nó".

<h2 class="block">Tính ích kỷ bị trừng phạt</h2>

Một hôm lừa và ngựa cùng phải đi
chở hàng cho chủ. "Chở giúp một ít hàng cho mình nào, nêú không
mình chết mất", lừa nói. Nhưng ngựa không chịu giúp, còn lừa
mệt quá ngã xuông chết gục. Ông chủ chất mọi thứ lên lưng ngựa,
kê cả da lừa, đê mang đi bán. Ngựa rên rỉ, buông lời than thở:
"Trời hỗi trời, sao tôi lại đến nông nôĩ này. Không chịu chở
nhẹ, bây giờ phải chở nặng thế này. Nào hàng, nào da lừa, thôi
thì đủ thứ".

<h2 class="block">Hãy cứu tôi trong cơn hoạn nạn</h2>

Một anh lính có một con ngựa, con vật đã cùng anh chung mọi nguy nan trong chiến tranh và đã được anh cho ăn uống tư tê. Khi chiến tranh qua rồi, ngựa ta phải làm việc như nổ lệ, quân quật chở hàng hóa, ăn thì chỉ toàn thóc lép. Nhưng chiến tranh lại nổ ra và khi tiếng kèn vang lên, anh lính thăng yên cương rồi nhảy lên cưỡi. Ngựa không còn sức, bước đi thất thểu. "Ông nên gia nhập bộ binh - ngựa nói với chủ - vì bây giờ tôi không còn đáng gọi là ngựa nữa, ông đã biến tôi thành một con lừa, sao có thể trở lại làm thân ngựa được".

<h2 class="block">Lời ngụy biện của giông mèo</h2>

Băt được một chú gà trông, mèo
muôn nghĩ ra một cái có nghe lọt tai để ăn thịt gà. Mèo bèn bảo
gà rằng: "Ban đêm gà gáy làm cho dân chúng mất ngủ. Như thế là
không được". Gà cãi lại rằng nó gáy như thế là giúp cho dân
thức dậy để đi làm. Mèo bèn kết tội gà đã loạn luân với cả chị
em và mẹ mình. Gà trả lời: "Làm như thế là rất có ích cho chủ
vì gà mái sẽ để được nhiềù trứng". "Mày chỉ nêu toàn những lý
sự nhạt phèo - mèo nói - nhưng thế không có nghĩa là tao lại
phải chịu nhịn đói". Dứt lời, mèo ăn thịt ngay chú gà.

<h2 class="block">Chim bị tên sợ cành cây cong</h2>

Có một ngôi nhà bị một bâỳ chuột
quâý đảo. Mèo thâý thê mò đên bắt hêt con nọ đên con kia làm
cho những con sông sót sợ quá phải chui vào lô. Không bắt được
chuột nữa, mèo quyêt định dùng mưu lừa chuột ra khỏi hang. Chú
ta trèo lên tường, treo mình trên một con sỏ, giả vờ chêt.
Nhưng một chú chuột thò cô ra khỏi hang mà rằng: "Ông bạn ơi,
chẳng ích chi đâu, tớ phải tránh mặt ông bạn ngay cả khi ông
ban biên thành môt cái bao tải".

<h2 class="block">Gậy ông đập lưng ông</h2>

Dê và la cùng chung một chủ. Dê
thường ghen tị với la vì la có thừa mứa thức ăn. "Cậu phải làm
việc nặng nhọc cả đời - dê nói - suốt ngày phải quay cái cối
xay đá, mang cùm vào cổ như thế để làm gì. Tớ tính cậu cứ giả
vờ ôm, ngã tụt xuống hố, thế là được nghỉ". La ta nghe lời,
nhưng bị thương nặng vì ngã. Người chủ phải cho người đi mời
bác sĩ thú y. Bác sĩ bảo phải cho la ăn cháo phổi dê thì mới
khỏi được. Thế là người ta đem dê ra giết thit để cứu la.

<h2 class="block">Ban cũ ban mới</h2>

Một hôm, sau khi đã lùa đàn dê ra
đông ăn cỏ, người chăn dê thâý có mâý con dê hoang cũng nhập
vào đàn. Chiêù tôí, người chăn dê lùa cả lũ vê`chuông. Ngày hôm
sau, vì thời tiết xâú, người chăn dê không cho dê đông được
đành phải cho chúng ăn ở nhà. Anh ta chỉ cho đàn dê nhà mình ăn
lưng lưng, nhưng cho những con dê mới nhập đàn ăn toái loái, hy
vọng sẽ thuân hóa được chúng. Trời hưng, anh chăn dê lại lùa cả
lũ ra ăn cỏ. Nhưng vừa mới tới chân núi cao, lũ dê hoang lại bỏ
chạy ngay. Người chăn dê oán chúng vô ơn. Chúng quay lại nói
rằng, vì được tiếp đãi như thế nên chúng mới cảnh giác. "Chúng
tôi đên với anh vừa mới hôm qua - chúng nói - âý thế mà anh đã
đôí xư tôt hơn những người bạn cũ của anh. Rõ ràng là nêú như
sau này có những con dê khác nhập đàn thì chúng tôi cũng sẽ bị
đôí xư như những bạn cũ của anh".

<h2 class="block">Hạch toán</h2>

Một chú lừa hoang thâý lừa nhà nằm
phơi năng bèn tiên đến chúc mừng vì lừa nhà có cuộc sông an
nhàn no đủ. Nhưng hôm sau, khi thâý lừa nhà lưng chất đâỳ hàng
lại bị roi vọt, lừa hoang bèn nói: "Giờ thì tớ chẳng chúc mừng
cậu được, giờ tớ mới hiệu cậu phải trả cái giá quá đặt để được
ăn no".

Khi chở một bao muối qua sông, lừa
ta trượt chân ngã xuông nước, thể là muối tan hết. Lôm côm đứng
dậy, nó thâý nhẹ hẳn người, lâý làm vui mừng hết sức. Vì thể
lân sau, khi lại phải chở một tải qua sông, nó giả vờ ngã.
Nhưng lân này là một tải hộp xôp. Lừa ngã, chất xôp thâm đây
nước, nó không đứng dậy được nên bị chết đuối.

<h2 class="block">Niêm kiêu hãnh của giông Lừa</h2>

Một hôm, lừa phải chở một pho
tượng thân vào phô. Khách qua lại nghiêng mình kính cân vái
chào pho tượng. Ngỡ rằng chính mình đang được mọi người kính
nê, lừa ta sướng quá hý lên mâý tiêng, và không chịu nhúc nhích
lâý một bước. Trong tình cảnh âý, người chủ quất cho lừa mâý
roi. "Đô`khôn - ông chủ quát tướng lên - mọi người mà còn tiếp
tục cúi lạy thì mày cứ liệu cái thân hôn đâý".

/section>

</div>

<a href="#a14" style="min-width: 10px !important; min-height:
10px !important; border: solid 1px rgba(0, 0, 0, 0) !important;
text-decoration: none !important">
<a href="#a13" style="min-width: 10px !important; min-height:
10px !important; border: solid 1px rgba(0, 0, 0, 0) !important;
text-decoration: none !important"> <a href="#a15"
style="min-width: 10px !important; min-height: 10px !important;
border: solid 1px rgba(0, 0, 0, 0) !important; text-decoration:
none !important"> <a href="#R4N25Xz0IjV4WcfociNszE"
style="min-width: 10px !important; min-height: 10px !important;
border: solid 1px rgba(0, 0, 0, 0) !important; text-decoration:
none !important"> </div></body>
</html>

```
<?xml version='1.0' encoding='utf-8'?>
<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml" xml:lang="en"</pre>
class="calibre">
  <head>
    <title>3.</title>
    <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-</pre>
scale=1"/>
    <meta name="viewport" id="a16" content="initial-</pre>
scale=1.0,user-scalable=no,maximum-scale=1"/>
    <meta name="lane" content="Tuyên tâp ngu ngôn Êdôp"/>
    <meta name="author" content="Êdôp"/>
    <meta name="publisher" content="NXB Văn học"/>
    <meta name="publisher id" content="135"/>
    <meta name="brand id" content=""/>
    <meta name="isbn" content="ca2c9394-fe3c-485a-a51e-</pre>
25e1e7832433"/>
    <meta name="description" content="Đang găm cổ, thoáng thâý</pre>
sói nhảy tới vô`mình, lừa giả vờ đi khập khiêñg. Lừa nói là
mình vừa giâm phải gai khi nhảy qua hàng rào và khuyên sói nên
rút gai ở chân mình ra để khi ăn thit, gai không mặc vào
răng."/>
  <link rel="stylesheet" type="text/css"</pre>
href="../../stvlesheet.css"/>
<link rel="stylesheet" type="text/css"</pre>
href="../../page styles.css"/>
</head>
  <body section="Section2" class="calibre1" id="a18">
                <div id="a17" class="container">
                        <section>
                                <h2 class="block">Môĩ người môt
nghê</h2>
Dang găm cổ, thoáng thấy sối nhảy
tới vô`mình, lừa giả vờ đi khập khiêñg. Lừa nói là mình vừa
giâm phải gai khi nhảy qua hàng rào và khuyên sói nên rút gai ở
chân mình ra để khi ăn thịt, gai không mặc vào rặng. Sói ta mặc
hơm, nhấc chân lừa lên. Khi sói đương mải nhìn móng lừa, lừa
```

cho sói một cú đá gãy cả hai hàm răng. "Mình thật đáng đời sói than - bố dạy mình làm nghê đô tê, sao mình lại đi dây vào chuyện chữa bệnh".

<h2 class="block">Chủ nào cũng thê</h2>

Một hôm, một ông lính già tội
nghiệp đang dắt lừa ra ăn cỏ thì bất thình lình phát hoảng khi
nghe tiếng reo hò của kẻ địch. "Chạy thôi - ông già kêu lên chạy thôi không thì bị bắt đâý". Nhưng vấn cứ lững tha lững
thững, lừa ta nói: "Này, nêú tôi bị rơi vào tay địch, liệu họ
có bắt tôi thô`nặng gấp đôi không?". "Làm gì có chuyện đó", ông
lính già lời. "Thế´thì chủ nào mà chả thế. Đằng nào chẳng có
môt gánh năng trên lưng".

<h2 class="block">Cân tặc vô áy náy</h2>

Vì trời gió nên bác nông dân phải
nằm tịt ở nhà, không đi kiêm ăn được. Bác ta bắt đâù phải giết
thịt cừu; nhưng vì trời vân mưa bão nên đến lượt lũ dê bị đem
mô thịt. Cuối cùng mưa bão chẳng ngớt, bác đành phải giết thịt
cả lũ bò cày. Lũ chó đã thâý hết mọi chuyện, chúng bèn bảo
nhau: "Chúng ta phải chuôn thôi, ông chủ chẳng tha đến cả lũ
bò, những kẻ đã cùng đô mô hôi nước mắt với chủ thì dê gì mà
ông âý tha bọn mình".

<h2 class="block">Ăn không ngôì rôì</h2>

Một người đàn ông nọ có hai con
chó. Một con được huấn luyện để đi săn, còn con kia phải giữ
nhà. Chú chó săn luôn miệng phàn nàn vì bất kỳ săn được con môi
nào, chó nhà cũng có phân. Chó săn nói: "Thê là không công
bằng, tớ thì phải đi săn cực nhọc còn cậu cứ ngôi ăn bám vào
sức lao động của tớ". Chó nhà nói: "Trách tớ làm gì. Đó là tại
ông chủ, ông âý chẳng bao giờ dạy mình làm mà chỉ dạy mình ăn
nhờ công sức của kẻ khác".

<h2 class="block">Vung chèo khéo chông</h2>

Ông chủ đang chuẩn bị làm cơm thết đãi một người bạn rất thân thì chó cũng mời bạn đến cùng ăn tôí. Khi trông thâý bữa ăn thịnh soạn, tim anh bạn chó được mời đập thình thịch vì mừng quá. Nó tự nhủ: "Thật không ngờ mình lại được tiếp đãi như thế này. Mình sẽ được ăn chán ăn chế, phải no đến tận ngày mai". Anh bạn chó được mời lúc nào cũng vâỹ vâỹ cái đuôi để tỏ ra rằng mình tin vào lòng tôt của bạn, nhưng vì nó cứ vâỹ đuôi như thế nên người nâú bếp trông thấy, túm lâý chân nó quăng ra khỏi cưả. Nó rông lên và chạy ra khỏi nhà. Đang chạy thì nó gặp một con chó khác, con này hỏi: "Cậu được chiếu đãi ra sao?". Nó trả lời: "Nhiềù đô`uông quá, mình uông quá say, không biết đường về`nữa". <h2 class="block">Nhìn bê`ngoài dê~bị lừa</h2>

Có một chú chó rất thích ăn trứng.
Một hôm, vớ được con ôć nhôì nó lại tưởng là trứng, thể là nó
nuôt chưng con ôć. Nuôt xong, đau bụng quá, nó mới thôt lên:
"Mình thật đáng đời. Cứ tưởng rằng vật gì tròn cũng là trứng
cả!".

<h2 class="block">Mâť mặt</h2>

Một con chó hay có thói căń trộm, ông chủ phải buộc chuông vào cổ nó để nó đi đâu mọi người đềù biết. Nhưng mối khi ra nơi chợ búa, chó ta lại rung chuông ra vẻ ta đây. "Sao mày lại dương dương tự đặc thể?", một con chó già hỏi. "Cái chuông ở cổ mày đâu có phải là phân thưởng cho tính ngoan ngoãn của mày. Mày phải đeo chuông chỉ vì bản chất xâú xa. Mày tưởng che giấu được, nhưng đã bị người ta phát hiện".

<h2 class="block">Sáng tai ho, điệć tai cày</h2>

Bác thợ rèn nọ có một con chó, con chó này cứ khi bác làm việc thì nó ngủ, khi bác ăn thì nó đứng cạnh bàn. "Đô`khôń. Buôn ngủ hả? - Bác thợ rèn nói và ném cho nó một khúc xương - Khi tao quai búa thì mày đi ngủ nhưng khi răng tao làm việc thì mày tỉnh ngay tức khắć".

<h2 class="block">Không bị tha hóa</h2>

Một tên kẻ trộm ban đêm lẻn vào
nhà quăng cho chú chó giữ nhà một mâủ bánh mì để thư xem được
ăn như thể liệu chó có mất cảnh giác hay không. Chó nói: "Ô hô,
thế phỏng? Anh định chặn họng tôi để tôi không bảo vệ chủ tôi
phải không? Anh quá nhâm rôì. Khi đột nhiên có lòng tốt như thể
thì tôi phải tỉnh táo để anh không cuốm mọi thứ rôì chuôn".

<h2 class="block">Làm âủ</h2>

Lợn nái và chó cái cãi nhau, con nào cũng cho là mình đẻ nhanh hơn. Chó cái cho rằng trong các loài bôń chân, nó đẻ con nhanh nhât. "Ở thì tớ công nhận điềù âý - lợn nói - nhưng phải nhớ rằng con chị đẻ ra toàn bị mù". <h2 class="block">Đô`tiêủ tôť</h2>

Một hôm, khi cá voi và cá heo đánh
nhau mãi không phân thăng bại thì một chú chép biên bơi lên mặt
nước định hòa giải. Một chú cá heo đuôn chép đi và nói rằng:
"Thà bọn tớ cứ đánh nhau đến chết còn hơn để cho cái ngữ chú
đứng ra hòa giải".

<h2 class="block">Đừng khinh kẻ yêú</h2>

Bi chim ung ruot đuôi, thỏ ta rât mong có tới giúp. Tình cờ lúc đó chỉ có chú cánh cam là kẻ duy nhất thỏ có thể kêu cứu. Cánh cam bảo thỏ cứ yên trí và khi thấy chim ưng bay tới, cánh cam van xin chim ưng tha cho thỏ, kẻ đã năn nỉ sự che chở của nó nhưng chim ưng vì khinh bỉ cánh cam - môt con vật bé tí teo, đã nuột chưng thỏ ngay trước mặt cánh cam. Cánh cam để bung chuyển đó và luôn theo dõi xem chim ưng làm tổ'ở đâu. Cứ mỗĩ lân chim ưng để trứng, cánh cam lai lên tô'vân cho trứng rơi xuông đất. Bi dôn mãi, chim ưng phải đến nương nhờ thân Dớt, câu khân người cho mình, con chim linh thiêng của người, được một chỗ an toàn để ấp trứng. Thân Dớt cho phép chim để trứng trên đùi mình. Nhưng cánh cam trông thấy, thế là nó mang một ít phân bay lên thả vào đùi thấn Dớt. Không cân biết đâù đuôi ra sao, thân Dớt đứng ngay dậy phủi phân và làm rơi trứng chim ưng. Từ đó trở đi, chim ưng không bao giờ làm tô trong mùa cánh cam sinh nở.

<h2 class="block">Chứng cớ rành rành</h2>

Một chú ve sâù nằm kêu ve ve trên
một cây cao. Cáo muôn ăn thịt ve, bèn nghĩ ra một kê. Cáo ngước
nhìn lên nói với ve sâù, tỏ vẻ đâỳ ngưỡng mộ giọng của ve. Thê
rôì cáo bảo ve bay xuông đât. Cáo nói, thâý tiếng ve kêu to như
thê, cáo muôn biết ve to chừng nào. Nhưng ve không bị mặc lừa.
Ve ngặt một chiếc lá thả xuông đất, thê là cáo ta nhào tới,
chặc mâm đó chính là chú côn trùng nọ. "Nhâm rôì, anh bạn ơi ve nói - cậu tưởng mình xuông hả? Kê từ khi trông thâý cánh ve
sâù trong phân cáo mình đã cảnh giác rôì".

<h2 class="block">Đương đâù với Sư tư</h2>

Một chú muôĩ nhỏ bay tới chô sư tư nói rằng: "Ta chẳng đời nào sợ mi. Mi chẳng làm được gì hơn ta cả. Nêú mi cho rằng mi hơn ta, hãy nói cho ta biết là hơn cái gì. Chắc lai dùng nanh vuôt chứ gì? Ta đây khỏe hơn mi nhiềù,

ta săñ sàng đâú với mi nêú mi dám". Muôĩ nôỉ hiệu kèn, chơi giáp lá cà với sư tư, đôt vào mũi là chô không có lông của sư tư. Thể là sư tư luôn phải tự cào câú mũi mình và cuối cùng đành bỏ cuộc. Thăng trận rôì, muốĩ ta nôỉ một hôì kèn nữa rôì bay đi. Nhưng khôn thay, nó lại bị vướng vào mạng nhện. Khi bị nhện ăn thịt, nó buông lời than thân trách phận, rằng một kẻ đã từng đương đâù với con vật dũng mãnh nhất như nó nay lại phải cam chịu bị giết bởi một con vật bé nhỏ.

<h2 class="block">Dung dung</h2>

Một chú muôĩ bay tới đậu trên sừng bò tót. Đậu trên sừng bò được ít lâu, nó muôń bay đi chô khác nên hỏi bò là nó bay đi có sao không. "Cậu bay đến khi nào tớ không hay, giờ câu bay đi, tớ cũng mặc", bò tót trả lời.

<h2 class="block">Cái giá của lòng độc ác</h2>

Môĩ khi ong làm mật xong lại bị
người lâý hêť, ong tiếc lăm vì người coi mật ong là của riêng
họ. Vì thê, chúng bay lên trời câù thân Dớt cho chúng cái quyên
được đôť chết kẻ nào dám bén mảng tới tô ong. Quá tức giận vì
tâm địa hiệm độc của ong, thân Dớt buộc chúng sau khi đôť người
không những mất hết nọc độc mà còn phải chết.

<h2 class="block">Tại sao kiến lại hay ăn trộm</h2>

Con kiêń đâù tiên trên trái đất
thực ra cũng là một con người. Vôń dĩ nó là một người nông dân,
một con người không bao giờ thỏa mãn với thành quả lao động của
mình nên luôn luôn nhòm ngó của cải của hàng xóm và ăn trộm vê`
nhà mình. Lòng tham âý khiêń thân Dớt tức giận, bắt anh ta phải
biêń thành một con côn trùng mà bây giờ ta gọi là kiêń. Bê`
ngoài bị thay đổi nhưng bản chất anh nông dân kia vấn giữ
nguyên: Ngày nay kiêń vấn tìm đường bò ra đông ăn trộm thóc lúa
mang vê`tích trữ cho riêng mình.

<h2 class="block">Mùa xuân và mùa đông</h2>

Mùa đông bĩu môi giêũ mùa xuân:
"Khi cậu xuất hiện - mùa đông nói - "chẳng ai thèm ở nhà lấý
một phút, người thì ra đông vào rừng, chắc là họ đi hái hoa uất
kim hương và các loại hoa khác. Người lên tàu vượt đại dương,
chắc là để thăm viêng người ở bên kia đại dương, chẳng còn có
ai phải lo mưa bão nữa. Còn tớ đây, tớ là kẻ ngự trị, là tên

độc tài. Tớ bắt mọi người phải nhìn, không phải nhìn lên trời, mà run rây sợ hãi nhìn xuống đất, và nhiều lúc tớ còn bắt họ phải ngôi ru rú ở nhà cả ngày". "Biết rôi - mùa xuân trả lời - Vì thể nên mọi người chỉ muốn tống khứ cậu đi. Còn tớ thì khác. Mọi người cho tớ là cái tên đẹp nhất. Đúng đây, tớ nói có trời chứng giám, tên tớ là cái tên đẹp nhất trong các tên. Khi văng bóng tớ, mọi người nhớ nhung, khi tớ trở lại, mọi người lại reo hò vui vẻ".

<h2 class="block">Ke vu lợi nghịch đạo</h2>

Có một người tạc tượng thân Hécmét bằng gô và mang ra chợ bán. Vì chẳng ai đến mua, anh ta cố làm cho mọi người qua lại phải để ý bằng tiếng rao hàng: "Ta muốn bán một vị thân, vị thân này sẽ ban phúc cho người mua và làm cho người mua trở nên giàu có". "Ủa, anh bán thân à? - một người đứng bên cạnh - Nêú vị thân âý đúng như anh nói thì tại sao anh lại mang bán đi? Lẽ ra anh phải giữ lại để kiểm lời thì nghe mới có lý chứ". "Nhưng tôi lại cân có tiên ngay - người bán trả lời - Giữ thân lai thì thường lâu mới có tiên".

<h2 class="block">Người đứng ra xét xư'là ai</h2>

Một người nhìn thấy một con tàu
săp đăm, mọi người trên tàu đềù giơ tay lên phản đối sự bất
công của thân thánh. Trên tàu chỉ có một kẻ nghịch đạo. Kẻ ấy
nói: "Thân thánh săp giết cả những kẻ vô tội". Đang lâm bâm như
thể, anh ta bị ngay một chú kiến căn. Dù chỉ bị một con căn,
anh ta cũng xéo hết cả đàn. Lúc đó thân Hécmét hiện lên, lấy
gậy đập vào lưng người ấy, nói rằng: "Thì ra nhà ngươi không
cho thân thánh xét xư con người như nhà ngươi xét xư đàn kiến
hay sao?".

<h2 class="block">Con người, một sản phẩm tuyệt diệu làm sao</h2>

Xưa nay ta vâñ quan niệm rằng loài
vật có trước loài người và thân Dớt đã cho loài vật các khả
năng như sức vóc, độ nhanh nhẹn của đôi cánh hay đôi chân. Con
người khi đứng trân trụi trước thân đã phàn nàn rằng, chỉ có
mình là không được thân phú cho những sức mạnh như thêí "Người
đã không coi trọng cái ta đã ban cho - thân Dớt nói - Người đã
được phú cho cái thiên tài lớn nhất - đó là cái thiên tài lý
giải, một thiên tài vĩ đại nhất cả trên thượng giới lâñ dưới
trân gian. Đó là cái mạnh hơn cả, nhanh hơn cả". Lúc này người

mới biết rằng mình đã được chiếú cố đến mức nào, rồi tạm biệt thân, lòng đây biết ơn và mên phục.

<h2 class="block">Câù được ước thâý</h2>

Người chăn bò mang đàn bò đi chăn,
tự nhiên thâý mất một con bê, chịu không tìm ra cả. Người chăn
bò thê`rằng, nêú tìm ra được kẻ trộm thì sẽ dâng một đứa con
mình đê'tê'thân. Khi vào rừng, lão ta trông thâý một con sư tư'
đang ăn thịt chú bê của lão. Sợ hãi, lão giơ tay lên trời kêu
khóc: "Hỡi thân Dớt, trước con đã hứa sẽ dâng một đứa con của
con lên bàn thờ đê'tê'thân nêú con tìm ra kẻ trộm; bây giờ con
xin hứa con sẽ tê'thân cả một con bò nêú con thoát khỏi nanh
vuôt của tên trộm".

<h2 class="block">Đô`rác rưởi</h2>

Vì muôń biết người nghĩ gì vê`
mình, thân Hécmét cải trang thành người để'vào cưả hiệu của một
nhà điêu khắc. Khi thấy tượng thân Dớt, Hécmét hỏi giá. Người
bán hàng trả lời: "Một drăćma"<a href="note:" title="1. Drăćma:
Tiên Hy Lạp (ND).">⁽¹⁾. Trông
thây tượng thân Hirơ<a href="note:" title="2. Hir: Em gái và
cũng là vợ thân Dớt (ND).">⁽²⁾,
Hécmét cũng hỏi giá. Người bán hàng trả lời, tượng Hirơ đặt gấp
đôi tượng thân Dớt. Xem mãi, Hécmét bông thây tượng mình trong
hiệu. Cho rằng nhân cách của mình có thể'thay cho cả hai thân
trên nên chặc chặn là loài người rất tôn trọng mình, thân
Hécmét hỏi: "Thế tượng thân Hécmét giá bao nhiêu?". Người tạc
tượng trả lời: "Bức tượng ây à? Nêú ông mua hai bức kia thì tôi
sẽ cho thêm bức ây".

<h2 class="block">To đâù mà dại</h2>

Khi thân Dớt nặn người xong, người
sai thân Hécmét rót trí tuệ vào đâu từng người một. Thân Hécmét
nặn một cái bình chứa khôi lượng trí thông minh như nhau cho
từng người. Khôi lượng đó đủ cho những người bé nhỏ nên họ rất
thông minh. Nhưng những giọt thông minh, do quá ít, không đủ
thâm hêt cơ thể của những người to lớn nên họ trở nên đân độn.

<h2 class="block">Chỉ còn niêm hy vọng</h2>

Thân Dớt gom tất cả các thứ hay

thứ đẹp trên đời vào một cái bình, đậy năp lại, giao cho một người cai quản. Vì nôn nóng muôn xem trong bình có gì, người ây đã mở năp ra. Mọi thứ chứa trong bình bay lên trời mất hút. Khi anh ta đậy năp bình lại, trong bình chẳng còn gì ngoài niêm hy vọng.

<h2 class="block">Bới lông tìm vêt</h2>

Thân Dớt nặn một con bò tót, thân Prômêtê nặn người, thân Atena nặn một ngôi nhà, cả ba thân gọi Momót⁽³⁾ xuông bình phẩm tác phẩm của mình. Thân Momót đây lòng ghen tức đến mức đi bới lông tìm vêt. Thân Momót bảo thân Dót nặn sai, vì không để mặt bò tót trên hai sừng. Nếu để hai mặt trên hai sừng thì bò tót sẽ thây mình húc vào cái gì. Thân Prômêtê nặn sai ở chố không để bộ não người nằm ngoài thân mình, bởi vì nêu làm như vậy thì mọi suy nghĩ của người đêu lộ rõ và mọi ác ý không thể che giâu. Còn ngôi nhà của Atena lẽ ra phải trên bánh xe, vì nhà trên xe, người chủ có thể nhẹ nhàng di chuyên nêu có kẻ lưu manh chuyên đến ở cạnh mình. Thân Dớt căm tức tính thâm độc của thân Momót nên đã cho đuôi thân Momót ra khỏi núi Olimpo.

<h2 class="block">Khôn ngoan chẳng lọ thật thà</h2>

Môt lão tiêù phu đôń củi ven sông chẳng may bị rớt rìu xuông nước. Chẳng biết làm thế nào, lão đành ngôi xuống bờ sông mà than khóc. Thân Hécmét hiện lên vô~ vê`và hỏi lão xem có chuyện gì. Ái ngại cho lão tiêù phu, thân lăn xuống sông mang lên một cái rìu vàng, hỏi xem có phải là rìu của lão không. Khi lão nói không phải rìu đó, thân lại lặn xuống và mang lên một cái rìu bac. Lão tiêù phu trả lời đó cũng chẳng phải rìu của lão. Thân đành lăn xuông sông lân thứ ba, mang lên cái rìu của lão. "Đúng rôi, rìu đó đúng là của con" lão tiêù phu nói. Thân Hécmét rất lấy làm hài lòng vì tính thất thà của người tiêù phu nên đã tăng cho lão cả rìu vàng và rìu bạc. Khi trở vê cùng nhóm tiêù phu, lão kê lại chuyện vừa xảy ra, một người trong bon họ nghĩ rằng mình cũng sẽ được đội đời như thê. Lão ta mò ra sông, giả vờ đánh rơi rìu xuông nước rôi ngôi bên bờ sông khóc. Thân Hécmét lai hiện lên và khi được nghe kê'tai sao lão lai than khóc như vây, thân lăn xuông sông và mang lên một cái rìu vàng, thân hỏi lão xem đó có phải đó là cái rìu của lão không. "Đúng rôi! Chính cái rìu đó là của con" - lão già vui sướng kêu lên. Quá ngạc nhiên trước tính vô liêm sỉ của lão già, thân không những không cho lão cái rìu vàng mà

cũng chăng thèm giúp lâý lại cái rìu của chính lão.

<h2 class="block">Không trì hoãn</h2>

Có một người được bạn nhờ giữ hộ
ít tiên nhưng lại tìm cách lâý không món tiên đó. Khi người bạn
mât tiên thách gã hãy thê là mình không ăn không món tiên đó
thì gã bỏ vê nông thôn, vì gã cho rằng đó là cách an toàn nhất.
Âý thế nhưng khi ra khỏi công gã trông thâý một người khập
khiêng cũng đang chuẩn bị vê quê, gã hỏi người âý là ai, sắp đi
đâu. Người âý trả lời: "Ta tên là Thê. Ta đi tìm cách trừng
phat kẻ thê bây".

"Ông vê`quê như thê´thì bao lâu lại quay lại?"

"Khi thì bôń chục, khi thì ba chục năm".

Không chân chừ gì nữa, ngay ngày hôm sau,
gã trộm tiên nghiêm chỉnh thê rằng mình không lâý căp tiên.
Nhưng chẳng bao lâu gã ta tình cờ lại mặt đôí mặt với người đàn
ông khập khiêng nọ, người này kéo gã ra một phiên đá chênh vênh
định đạp cho gã ngã xuông đât. Kẻ phạm tội bắt đâù rên rỉ. Gã
ta ca câm: "Thê mà ông bảo phải ba mươi năm ông mới quay lại,
ông chẳng đê cho tôi thoát lâý một ngày". "Đúng như thế người
đàn ông nọ trả lời - Bât kỳ ai khi nào muôn chọc tức ta thì ta
sẽ quay trở lai đúng lúc âý".

<h2 class="block">Vì sao có những người vụng vê`đân độn</h2>

Theo lệnh của thân Dớt, Prômêtê đã
nặn ra người và thú. Thâý rằng số thú nhiêù hơn người quá
nhiêù, thân Dớt lại lệnh cho Prômêtê nặn lại một số thú thành
người và Prômêtê y lệnh. Nhưng những ai gốc gác không phải là
người, bây giờ dâũ có hình người thì trí tuệ vâñ là của loài
vật.

<h2 class="block">Thói ăn gian nói dôí ở thành phô</h2>

Khi qua một sa mạc, có người nhìn
thâý một người đàn bà đứng một mình cúi đâù nhìn xuông cát.

"Bà là ai?", du khách hỏi.

"Ta là chân lý", người đàn bà trả lời.

"Sao bà lại bỏ thành phố mà sống ở chốn
hoang mạc này?".

"Vì rằng thời thế đã thay đổi - người đàn bà trả lời - Ngày xưa bệnh ăn gian nói dối cũng có nhưng hiệm lăm. Còn ngày nay cứ mở miệng nói với ai là người ta lại gian trá".

<h2 class="block">Bác sĩ nhãn khoa</h2>

Một bà già mắt kém đã mặc cả với
bác sĩ vê`việc chữa mắt cho mình. Bác sĩ dùng thuốc mỡ để chữa
mắt cho bà, cứ mốĩ lân tra thuốc xong, khi bệnh nhân phải nhăm
mắt, ông bác sĩ nọ lại ăn trộm dân những thứ trong nhà. Khi
chẳng còn gì để lâý nữa, lão ta bảo là đã chữa xong và đòi tiên
như hai người đã thỏa thuận. Bà lão không chịu trả tiên nên lão
ta đưa bà ra tòa. Trước tòa, bà lão nói rằng bà hứa sẽ trả tiên
với điều kiện mắt bà phải được chữa lành; nhưng chữa xong thì
nhìn lại mờ hơn trước. Bà lão nói: "Trước khi ông âý chữa cho
tôi, tôi còn thâý mọi thứ trong nhà, bây giờ chữa xong rôì,
chẳng thâý thứ gì cả".

<h2 class="block">Nan y</h2>

Một người đàn bà có chông nghiện
rượu đã nghĩ ra một cách để chữa bệnh nghiện rượu cho chông. Bà
ta đợi lúc chông say bí tỉ không còn biết trời đất là đầu mới
xôć chông đem quăng ra một nghĩa địa. Khi đoán chặć chông mình
đã tỉnh rượu bà ta mới trở lại nghĩa địa và gõ công. "Ai đó?" ông chông hỏi. Bà vợ trả lời rằng bà đến để mang thức ăn cho
người đã chết.

"Ăn uông gì - ông chông nói - Mang cho ta
cái gì để uông chứ. Quăng cha những đô ăn. Uông mới là thứ cân
cho ta sông". Lúc đó mụ vợ đâm ngực kêu gào: "Ngu ơi là ngu!
Mât bao công sức mới nghĩ được một phương thuôć, những tưởng
cho ông được một bài học, ngờ đâu lại làm cho ông đô đôn hơn.
Thói hư tật xâú đã trở thành bản chất thứ hai của ông rôi".

<h2 class="block">Lời cảnh tỉnh đôí với sự vu không</h2>

Một tên cướp đường vừa giết xong
một người thì bị người đi đường rượt đuôi, hăń bỏ xác chết

trong vũng máu để chạy trôn. Có mây người đi ngược hướng hỏi hăn tay bị dính cái gì, hăn nói vừa trèo dâu xong. Đang nói chuyện thì những người rượt đuôi ập tới, túm lây hăn treo lên một cây dâu, lây đòn sóc đâm cho hăn một cái xuyên qua bụng. Cây dâu nói với hăn: "Giúp người khác giết chết mày, tao chẳng thây băn khoăn gì cả. Đã can tội giết người mà mày còn nữ lau bàn tay vây máu lên người tao".

<h2 class="block">Ke lwa đảo</h2>

Một người, trên quãng đường dài
dằng dặc của mình, đã thê`với thân Hécmét, rằng hăn sẽ chia cho
thân một nưả bất cứ cái gì hăn bắt được trên đường. Một hôm hăn
được một cái ví, tưởng trong đó có tiên. Nhưng khi lắc lắc ví
thì thây bên trong toàn chà là và quả hạnh. Ăn xong, hăn mang
vỏ hạnh và hạt chà là đặt lên bàn thờ và nói: "Thưa thân
Hécmét, con đã làm đúng lời hứa. Con đã chia sẻ với thân cả
phân ngoài và phân trong của cái mà con bắt được".

<h2 class="block">Lang băm</h2>

Có môt gã thơ giày làm ăn xúi quá, cả ngày chẳng kiệm nổi một trinh. Gã đành phải chuyên đến một nơi thiên ha chẳng biết gã là ai và chuyển sang nghệ chữa bệnh. Ở đó gã bán một mặt hàng mà gã mao nhân là thuộć khư độc. Vì là loai ăn nói lèo lá, chẳng bao lâu gã đã nôi danh như sóng côn. Một ái phi của nhà vua bị ôm nằm liệt giường, vua bèn cho gọi gã lang băm no đến để thư tài. Lênh cho kẻ hâù người ha mang chén ra, nhà vua đô'vào chén một ít nước, đoạn bảo gã lang băm cho ít thuộc khư độc vào, rồi nhà vua tư mình giả vờ cho thuộc độc vào chén. Sau đó nhà vua phán: "Uông đi, ta sẽ trả tiên rất hậu". Vì sợ chết, gã lang băm đành thú thực mọi chuyên, gã phải thú thực chẳng biết gì vê v lý cả, gã nổi danh là nhờ sư ngư muội của dân chúng. Vua cho vời dân chúng lại rôi truyền: "Các người liêu có nghĩ rằng mình ngu đến thế là cùng không? Làm sao lai nhe lòng, nhe da đến mức phó thác tính mang cho một gã thơ qiày không đóng nôi đôi giày cho chính mình".

<h2 class="block">Hại nhân nhân hại</h2>

Một chú cáo đi chọc tức bác nông
dân bằng cách phá hoại cánh đông ngô của bác. Khi cáo bị băt,
bác nông dân nghĩ ra cách bắt cáo phải trả giá đặt. Bác lấý ít
xơ gai tâm dâù buộc vào đuôi cáo và châm lưả đôt. Nhưng có một
vị thân nào đó lại bắt cáo chay cánh đông ngô đã già chỉ còn

chờ thu hoạch, thể là bác chỉ còn cách chạy theo cáo mà than thở vì đã mất cả cánh đông ngô.

<h2 class="block">Báu vât</h2>

Lúc hâp hôi, một bác nông dân muôn
các con mình trở thành những người làm nghê`nông giỏi, bèn cho
gọi các con đến bên giường và dặn: "Các con ơi, bố´săp từ giã
cõi đời này. Các con hãy ra cánh đông nho tìm một thứ giâú ở
đó. Đó là tât cả những gì bố´dành cho các con". Các cậu con
trai tưởng bố´giâú báu vật gì nên ra sức đào bới không chừa một
chô˜nào. Thực ra chẳng có báu vật gì, nhưng vì nho được vun xới
cân thận nên các con bác nông dân đã được một vụ bội thu.

<h2 class="block">Đoàn kết là sức mạnh</h2>

Mâý đứa con trai bác nông dân nọ
thường cãi lộn nhau. Bác đã tìm đủ lời bảo, nhưng đềù như nước
đô lá khoai. Bác bèn quyết định dạy cho các con một bài học
thực tê. Bác sai con mang đến một bó củi và bảo chúng bẻ nguyên
cả bó. Vất vả mãi mà chúng cũng không thể nào bẻ được. Lúc đó
bác mới cởi bó củi ra, sai con bẻ từng thanh một. Khi củi bẻ
xong, bác mới nói: "Đôí với các con cũng thể, một khi các con
đông lòng thì không kẻ nào có thể thăng nổi, còn nêú cãi nhau
thì các con sẽ là miếng môì ngon cho kẻ địch".

<h2 class="block">Yêú mêm ơi, tên ngươi là đàn bà</h2>

Ngày xưa ở thành phố Êphixơ, người chông rất mưc yêu thương của một phu nữ bị chết. Nàng đặt xác chông vào áo quan và không chiu rời áo quan lâý một phút. Ngày đêm nàng luôn ở dưới nhà mô`than khóc người chông đã mất, bàn dân thiên ha ai cũng khâm phục nàng vì có lòng thủ tiết với chông. Một hôm, mâý thẳng trộm vào miêú thờ thân Dớt ăn trộm, bi băt và bi mang lên định vào thánh giá vì can tôi pham thân. Để ngăn cấm không cho người nào lấy xác những tên trôm trên thánh giá, mâý tên lính được điệù đến gác xác ngay canh nhà mô` nơi người đàn bà no tư giam hãm mình. Tình cờ một đêm, một anh lính khát nước xuống xin nước người hâù của người đàn bà nọ, cô này đương đứng trông cho chủ ngủ sau một đêm ngôi làm việc mệt nhọc dưới ánh đèn. Cưả hé mở, anh lính nhìn vào thây người quả phu có thân hình đep đến mức anh ta lập tức chết mê chết mết. Dân dà không kiêm chế nổi nối khát khao của mình, anh lính đã khéo kiêm cơ đến chiêm ngưỡng nàng thường xuyên hơn. Ngày ngày gặp nhau đã làm cho người đàn bà no thấy xiêu lòng trước sư tán tỉnh của anh lính và cuối cùng trái tim nàng hoàn toàn trở nên mêm yêú. Cuối cùng anh lính bắt đâù ở qua đêm dưới nhà mố`với nàng. Thế là một cái xác chết bị mất cắp. Trong nốĩ kinh hoàng, anh lính kể đâù đuổi câu chuyện cho người tình của mình. Vốn có tiếng là người chung thủy, nàng trả lời ngay: "Việc gì chàng phải sợ", rồi giao ngay xác chống cho anh lính đóng đinh lên thánh giá để khỏi bị phạt về tội lơ là nhiệm vụ.

<h2 class="block">Có bé xé ra to</h2>

Lúc đi trên một con đường mòn bé
nhỏ, thân Hơlơkin nhìn xuống thây một vật be bé giống quả táo.
Thân bèn xéo lên quả táo, lây gậy đập nát quả táo đó. Nhưng quả
táo lại to gâp đôi, thân lại xéo lên và lây gậy đập lây đập để.
Lúc đó quả táo phình to đến mức cản hết cả đường đi. Thân
Hơlơkin vứt gậy đi, đứng nhìn kinh ngạc. Lúc bây giờ thân
Abêna, em gái thân Hơlơkin, mới hiện ra mà rằng: "Anh ơi, thế'
là đủ rồi. Đây là linh hôn của sự cãi cọ gây gô. Quả táo đó nêú
chăng ai chạm đến thì nó vân nguyên như thê, nêú chọc vào nó
thì hãy coi chừng, nó sẽ phình to mãi".

<h2 class="block">Chê người, phải nghĩ đến ta</h2>

Ngày xưả ngày xưa, khi nặn người,
thân Prômêtê đã treo vào cổ người hai cái túi, một văt vê đằng
trước, một văt vê đằng sau. Túi đựng đây những lôĩ lâm của
người khác; túi sau chứa mọi điệu sai trái của chính mình.
Chính vì thê nên ta dù đứng xa mâý cũng thâý lôĩ của bạn nhưng
chẳng bao giờ thâý cái sai của chính mình.

<h2 class="block">Tránh vỏ dưa gặp vỏ dừa</h2>

Có một bà quả phụ tham công tiếc
việc, thường hay đánh thức kẻ hâù người hạ dậy làm việc từ lúc
gà gáy sáng. Bọn gia nhân vì mệt nhọc, chịu không nổi đã đi lấy
dây thít lâý cổ gà vì cho rằng gà trông là kẻ đã quâý chủ mình
bằng cách đánh thức bà trước khi trời sáng. Nhưng làm như thế í
họ càng mang vạ vào thân, vì bây giờ bà chủ không được gà báo
thức nên đã đánh thức họ dậy trước khi gà gáy.

<h2 class="block">Nói mẽ</h2>

Lúc đang đi dò tìm vêt chân của sư
tư, người thợ săn hỏi bác tiêù phu xem có thâý vêt tích của sư
tư không, có biết hang sư tư ở chô nào không. Bác tiêù phu trả

lời là bác sẽ chỉ cho biết chính con sư tư mà người thợ săn đang lùng. Nghe thấy thế người thợ săn tái mặt, miệng mấp máy nói: "Tôi đâu có đi tìm hang, tôi đâu có đi lùng sư tư".

<h2 class="block">Căm đến chết</h2>

Có hai người vôń rất căm ghét nhau
lại cùng đi một chuyển đò, một người ngôì trên mũi, người kia
ngôì trên mạn. Thình lình gặp bão và khi đò sắp chìm, người
ngôì trên mạn hỏi ông lái xem đò chìm phía nào trước. Khi biết
rằng mũi sẽ chìm trước, anh ta nói: "Chết đôí với tôi cũng
chẳng sao. Tôi chỉ muôn được thấy kẻ thù chết trước mình".

<h2 class="block">Người mù bắt mach</h2>

Ngày xưa, có một người mù có đôi
bàn tay hê động vào con vật nào là nói ngay được là con gì.
Nhưng một hôm người ta đưa cho ông ta một con sói con, ông
không biết đó là con gì. Sau khi đã sờ con vật, ông ta nói:
"Tôi chịu không biết đó là sói con hay cáo con hay con gì đó,
đại loại là như vậy. Tôi không biết rõ lăm, nhưng con này không
thể bâù bạn với cừu được".

<h2 class="block">Bi vu oan</h2>

Có lân, một lão lang băm đi thăm
bệnh cho một người. Mọi thây thuốc khác đềù nói rằng tuy bệnh
phải chữa lâu mới khỏi nhưng không có gì nguy hiểm cả, nhưng
lão lang băm lại bảo bệnh nhân nên lo mọi việc. "Ông chẳng qua
khỏi ngày mai đâu" - lão ta báo trước điềù chẳng lành và bỏ đi.

Ít ngày sau, người bệnh dậy được, mặt mày
vàng võ nhưng vâñ đi lại được. Gặp ông ta, lão lang băm chào:
"Chào ông, cuộc sông của ông ở thế giới bên kia ra sao?". "Ôi
yên tĩnh lăm - bệnh nhân trả lời - Tôi đã từng được uông nước ở
sông Mê<a href="note:" title="4. Sông Mê: tên con sông dưới âm
phủ, uông nước sông vào, con người bị lú lâñ (ND)."><sup
class="calibre8">(4)</sup>. Nhưng có một hôm tôi thâý thân
chết và Diêm Vương nôi giận lôi đình, nói ra những lời dọa dâm
bọn thây thuốc, bởi vì họ không chịu để cho ai chết Thân chết
và Diêm Vương lập số đen ghi tên các thây thuốc. Khi Diêm Vương
săp ghi tên ông vào số thì tôi quỳ gối xin tha cho ông. Tôi thê`
rằng kẻ nào dám bảo ông là thây thuốc, kẻ đó chặc chặn muốn
lăng mạ ông".

<h2 class="block">Một con én không làm nôi mùa xuân</h2>

Một chàng trai lêu lông nọ có bao
nhiêu gia tài bố mẹ để lại đều mang đi tiêu xài hết, chỉ còn
lại độc một chiếc áo khoác. Khi chưa tới mùa xuân, hăn ta đã
trông thây một con én bay trên trời, hăn tưởng mình không còn
phải dùng đến áo khoác nữa. Thế là hăn mang bán chiếc áo. Nhưng
sau đó trời trở lạnh, và một lân, khi đang lang thang trong một
ngày giá buốt, hăn bông thây chú én bị chết cóng, bèn nói: "Ôi
con vật đáng thương, mi đã giết ta và cả bản thân mi nữa".

<h2 class="block">Đinh mênh</h2>

Môt người đàn ông hiện lành nhút nhát no chỉ sinh được một câu con trai, một chàng trai đây lòng can đảm và say mê săn băń. Khi nằm mơ thâý con mình bi sư tư'ăn thịt, người cha sợ lăm, cho rằng đó là điệm gở, và số mệnh ăt sẽ xảy ra. Để tránh những điệù rủi ro, người cha cho xây một căn phòng cao ráo, lông lâỹ, cho con trai ở đó và nhờ người trông coi. Đê'con vui mặt, người bô'cho vẽ đủ các loại thú vật trên tường, kể cả tranh sư tư. Nhưng càng nhìn những con vật trên tường, câu con trai càng thấy sâù não. Một hôm câu đứng trước hình một chú sư tư mà gào thét: "Chỉ vì mi mà cái giấc mơ hão huyên của cha ta làm ta đến nông nỗĩ bị nhốt như gái câm cung. Ta trả thù mi bằng cách nào đây?". Vừa nói, câu con trai vừa đâm vào tường, làm như mình đang móc mặt sư tư. Một cái dằm đâm vào đâù ngón tay khiêń ngón tay câu sưng tâý lên rôi nôi cả hạch. Ít lâu sau cậu lên cơn sốt rồi chẳng mâý chốc qua đời.

<h2 class="block">Mãi khắć quen</h2>

Có một người nhà giàu chuyên đến ở
cạnh một người thợ thuộc da. Không chịu được mùi hôi thôí,
người nhà giàu nọ luôn miệng giục người thợ thuộc da chuyên đi
nơi khác, nhưng người thợ thuộc da cứ lân lữa mãi. Dân dà người
nhà giàu nọ quen với cái mùi đó và thôi không quâý rây bác thợ
thuộc da nữa.

<h2 class="block">Ông hói uyên bác</h2>

Có một hôm, lão hói đội tóc giả
cưỡi ngựa dã ngoại. Thình lình một cơn gió thôi bay mất tóc của
lão, kẻ qua người lại được một trận cười. Ngôì trên lưng ngựa,

lão hói nói: "Ta không giữ được bộ tóc vôń không phải là của ta thì có gì mà phải cười? Chính bộ tóc âý đã mọc trên đâù người khác mà người âý còn chẳng giữ nôỉ, huông hô`là ta".

<h2 class="block">Ban chân thành</h2>

Người đời luôn miệng nói đến tình bạn, nhưng bạn chân thành thì thật là hiệm.

Có một lân người ta xây nhà cho Xôcrat, một
con người có số mệnh mà tôi xin săn sàng được chia sẻ nêú như
tôi cũng hãnh diện được chia sẻ niêm vinh quang của con người
âý, một con người bây giờ chỉ còn là năm tro tàn nhưng sinh
thời thường bị những tiêng eo xèo, mà thực ra, để thanh minh
thì cũng chẳng phải nhọc nhằn gì lăm. Có một người đi qua trông
thâý Xôcrat đang xây nhà liên buột miệng nói câu nói cưả miệng
của mọi người: "Một người như ngài sao lại đi xây cái nhà tí ti
thê?". Xôcrat trả lời: "Tôi chỉ hy vọng rằng ngôi nhà bé tí này
lúc nào cũng đông đúc khách khứa là những người bạn chân thành
đôí với tôi".

<h2 class="block">Câu đô'trong lời trăng trôí</h2>

Một phú ông nọ qua đời để lại ba
cô con gái: Một cô xinh gái có đôi mặt chài trai rất giỏi; cô
thứ hai là một cô quê mùa tằn tiện, suốt ngày ngôi dệt cưi; còn
cô thứ ba là đứa xâú gái, nghiện ngập. Người chông trước khi
chết đã ủy thác cho vợ mình chia gia tài cho ba con, nhưng phải
chia như thể nào đó để chúng sẽ không có quyên sở hữu, không có
quyên hưởng thụ những thứ chúng được thừa kế. Trong bản di chúc
người chông nói: "Ngay sau khi ba con không có quyên sở hữu
những thứ chúng thừa kế nữa thì môĩ đứa phải đưa cho mẹ một
nghìn bảng".

Thành Aten, mọi người ai cũng biết chuyện âý. Bà vợ phải cất công đi nhờ khắp lượt các luật sư nhưng chẳng có ông nào biết chia gia tài ra sao để ba cô con gái không được hưởng thụ, cũng không có quyền sở hữu những thứ được thừa kế và khi không có quyền sở hữu nữa thì lại phải nộp tiên cho mẹ.

Sự việc cứ dằng dai mãi mà chẳng ai hiểủ ý
tứ của lời di chúc ra sao, người mẹ cũng chẳng muôn bận tâm vê`
lời trăng trôi của chông và quyết định chia gia tài theo ý
mình. Bà mang chia cho cô con gái đổng đảnh nào là quân nọ, áo

kia, nào là kẻ hâù người hạ. Còn với cô con gái cân cù, bà cho nào là đất đai, nào gia súc, trâu bò cày, nào là nông cụ, nào là tá điên; còn cô nghiện ngập thì bà cho cả một hâm rượu chất đây những thùng rượu nho, lại thêm cả một dinh cơ có vườn tược khang trang.

Moi người thâý hợp lý và khi bà vợ chuẩn bị chuyển nhương mọi thứ cho ba cổ con gái thì Êdôp bất thình lình xuất hiện giữa đám động và nói rằng: "Nêú khi hiện lên, cha ba cô gái biết moi chuyện thì ông âý sẽ quay trở lại nâm mô`của mình vì nghĩ thật đáng buôn là người Aten lại hiệu nhâm ý của ông âý". Khi mọi người nhờ Êdôp giải câu đô đã làm rôi trí mọi người, Êdôp bèn trả lời: "Với cô gái quê mùa, cân cù, chăm chỉ, bà phải cho nó nhà cao cưả rông, rươu vang, vườn hoa; còn ngọc ngà châu báu, kẻ hâù người hạ, bà phải chia cho con bé trác táng nghiên ngập; còn trâu bò, lơn gà ư? Sao không chia cho con bé đỏng đảnh của bà. Ba đứa sức mâý mà gìn giữ được những gì không phù hợp với ý thích chúng. Con bé rượu chè be bét sẽ bán đô`trang sức để'mua rươu; còn con bé lăng lơ của bà sẽ bán đất bán đai để thả sức vung tiên mà ngợp trong quân no áo kia; còn cô bé chăm chỉ làm ăn, suốt ngày ngôi quay tơ thì chẳng mâý lúc sẽ phải bán nhà đi. Thế là cả ba đứa sẽ chẳng đứa nào có quyền sở hữu những thứ được chia. Cuối cùng đứa nào cũng phải trả cho me món tiên định trước. Món tiên âý phải lâý từ số tiên chúng bán tài sản riêng của mình".

<h2 class="block">Khua môi múa mép</h2>

Giữa đường, hai anh lính gặp một
tên cướp. Một anh bỏ chạy, anh kia đứng nguyên tự vệ một cách
dũng cảm. Khi tên cướp bị đánh, phải bỏ chạy, anh lính nhát gan
mới chạy lại rút gươm ra nói: "Để nó cho tớ. Tớ sẽ dạy cho nó
biết nó phải đương đầu với loại đối thủ nào". Anh lính vừa đánh
đuổi được tên cướp bèn nói: "Giá lúc nãy cậu nói được câu âý
thì hay quá. Chỉ lời nói âý cũng đã giúp được cho mình rất
nhiều, mình sẽ thấy tự tin hơn vì nghĩ rằng cậu nói thật. Còn
bây hãy tra gươm vào vỏ và im môm đi. Vì cả gươm lần lưỡi của
cậu đều vô dụng như nhau. Cậu có thể lừa những người không
biết. Còn đối với tớ âý à? Tớ đã thấy cậu cuông cuông bỏ chạy
như thế nào, biết lòng can đảm của cậu đến mức nào rồì".

<h2 class="block">Tự thôi phông mình</h2>

Có anh chàng nọ sau khi viết được
mâý truyện vớ vân bèn mang đến đọc cho Êdôp nghe, trong truyện

chứa đâỳ giọng tự phụ. Anh chàng này chỉ muôn biết ông già Êdôp nghĩ gì về tác phẩm của mình. Các tác phẩm lần thân của anh chàng này làm cho Êdôp đọc thấy phát ngây. Anh này bèn nói: "Mình phải tự khen mình chứ, kiếm đầu ra người khác khen mình được".

<h2 class="block">Ban hay thù</h2>

Có một lân cáo trèo rào bị ngã. Để'
khỏi rơi xuông đất, nó túm lâý một bụi cây thạch Gai góc của
thạch nam làm cho chân cáo chảy máu. Đau quá, cáo ta rên rỉ:
"Trời ơi. Ta muôn mi giúp, mi lại làm ta khôn khô'hơn trước".
Thạch nam nói: "Đúng đâý anh bạn ạ. Cậu túm lâý tớ thì quả là
nhâm, bản thân tớ cũng là kẻ sinh ra để'túm lâý kẻ khác cơ mà".

<h2 class="block">Hành động giá trị hơn lời nói</h2>

Một hôm cáo bị mâý người thợ săn
rượt đuôi. Trông thấy bác tiêù phu, nó liên khân khoản xin bác
che chở. Bác tiêù phu bảo cáo vào lêù nhà mình để trôn. Chăng
mâý lúc, toán thợ săn đến hỏi bác tiêù phu xem có thấy cáo chạy
qua đường này không. Bác tiêù phụ nói: "Không", nhưng vừa nói
bác vừa chỉ vào chỗ cáo trôn. Âý thể nhưng những người thợ săn
tin lời bác và không mảy may để ý đến nơi cáo trôn. Khi toán
thợ săn đi rôi cáo ta mới mò ra bỏ chạy, không nói một lời. Bác
tiêù phu trách cáo vì bác đã che giâú cho cáo, âý thể mà nó
không mảy may có lâý một lời cảm ơn. Cáo nói: "Giá mà lời nói
của ông đi với việc làm và bản chất của ông thì tôi đã phải cảm
ơn ông rôi".

<h2 class="block">Ke ngôć chết vì mong muôń có trí tuệ</h2>

Được chọn làm vua, khỉ ta mừng
lăm, nhảy múa vui vẻ trước bâỳ thú. Cáo sinh lòng ghen tức.
Trông thâý một cái bâỹ bên trong có miêng thịt, cáo dân khỉ
đên, mời rằng: "Anh khỉ ơi, đây là thứ cao lương mỹ vị tôi bắt
được, lẽ ra tôi ăn rôi nhưng phải để dành cho anh, coi đó là
một thứ bông lộc xứng với quyên cao chức trọng của anh. Anh ăn
đi". Không nghĩ ngợi gì cả, khỉ ta chạy đên vô thịt luôn, nhưng
lại bị mặc bâỹ. Khỉ đô tại cáo đã gài bâỹ lừa mình thì cáo liên
nói: "Anh bạn ơi, cái ngữ như anh mà cũng đòi làm vua muôn loài
à?".

<h2 class="block">Hơi đâu đi hỏi người đã chết</h2>

Khi đi cùng đường, cáo và khỉ cứ
luôn miệng cãi vã nhau, con nào cũng cho rằng dòng dõi nhà mình
thuộc loại cao sang. Khi cả hai đến một chố, khỉ ta dừng lại,
cứ nhìn mãi xuông một khu đất mà than khóc. Cáo hỏi: "Có việc
gì mà đau thương thể?". Khỉ chỉ cho cáo xem mâý nâm mô`nơi đó
và nói: "Không than khóc sao được khi thấy những nâm mô`của
những kẻ đã từng làm nô lệ cho cha ông tôi và đã được cha ông
tôi phóng thích". Cáo trả lời: "Cậu nói thể nào mà chẳng được.
Làm gì có ai ở trong mô`chui ra tranh cãi với câu".

<h2 class="block">Đục nước béo Cò</h2>

Sư tư'và gâú đánh nhau vì cả hai
vớ được một chú dê, hai con quân nhau nhừ tư'đêń mức phải nằm
bẹp, sông dở chết dở. Cáo ta tình cờ đi ngang qua, thâý cả sư
tư'và gâú đêù bẹp bèn tiên đên tha xác dê đi nơi khác. Cả hai
con thú không thê'bò dậy được bèn than rằng: "Chỉ vì hai đứa
mình đánh nhau mà cái số đâm ra khôn nạn, còn thẳng cáo lại tọa
hưởng kỳ thành".

<h2 class="block">Hoc qua kinh nghiệm</h2>

Sư tư, lừa và cáo cùng nhau đi
săn. Khi ba con đã săn được ít môì thì sư tư bảo lừa đứng ra
chia phân. Lừa ta chia thành ba phân bằng nhau và mời sư tư lâý
phân trước. Giận quá, sư tư nhảy ra vô lừa và ăn sông nuôt tươi
ngay lập tức. Ăn xong, sư tư bảo cáo đứng ra chia môì. Cáo ta
dành hâù hêt số thịt cho sư tư, chỉ lâý cho mình mâý miêng vụn.
Sư tư hỏi cáo học đâu được cách chia phân như thê. Cáo trả lời:
"Chăc ông biết điềù gì đã xảy ra với lừa chứ?".

<h2 class="block">Đã khôn nhưng còn dại</h2>

Một hôm, lừa và cáo cùng nhau đi
săn. Đang đi, thình lình cáo trông thấy sư tư. Thấy nguy, cáo
ta bèn tiến lại gân sư tư, hứa sẽ dân lừa đến nộp cho sư tư,
mong sư tư để mình được yên thân. Khi sư tư hứa cho cáo được tự
do, cáo mới đưa lừa vào bây. Nhưng khi thấy lừa chẳng còn cách
nào chạy thoát, sư tư liên vô cáo trước rôi mới bình thản nằm
ăn thịt lừa.

<h2 class="block">Ke hút máu</h2>

Khi một kẻ mị dân bị dân chúng

mang ra xét xư'ở đảo Xamôx thì Êdôp đên đó đê'diên thuyết. "Có một chú cáo bơi qua sông bị chìm xuông vực, cố thê nào cũng không thoát được. Đã sông dở chết dở như thế lại còn bị một đàn muối bu vào mà đốt. Tình cờ có chú nhím đi ngang qua nhìn thấy, nhím ái ngại cho cáo quá, ngỏ ý muốn đuổi muối cho cáo.

"Thôi đừng làm thê" - cáo nói.

"Sao lai không?" - nhím hỏi.

"Vì đàn muôĩ này no rôì. Nêú bạn xua chúng đi, đàn khác còn đói nguyên lại bay tới đôť thì tôi chẳng còn lâý giọt máu nào cả".

Đôí với các người cũng thê, hỡi những người dân Xamôx - Êdôp nói - Người này sẽ chẳng làm điều gì hại nữa đâu, vì hặn ta giàu có rôì. Nêú mang giết hặn đi, đứa khác nghèo xác xơ lại đên tiếp tục ăn cặp mọi thứ cho tới khi các người chẳng còn gì nữa".

<h2 class="block">Người và Sư tư²/h2>

Một hôm người và sư tư di cùng
đường, cả hai cứ ra sức huênh hoang tự ca ngợi mình. Bên cạnh
đường đi có tảng đá trên có chạm hình một người đang bóp cổ sư
tư. Với vẻ mia mai, người chỉ hình chạm âý cho bạn đông hành
của mình. "Thâý chưa, chúng ta khỏe hơn sư tư. Sư tư thoáng
mim cười, nói rằng: "Nêú sư tư cũng biết chạm thì người sẽ thâý
hình chạm sư tư cưỡi trên lưng người".

<h2 class="block">Chât quan trọng hơn lượng</h2>

Có một con cáo cười khinh bỉ sư tư²
cái vì sư tư²chưa bao giờ đẻ được hai con một lứa. Sư tư²trả
lời: "Chỉ cân một thôi, nhưng đó là sư tư².

<h2 class="block">Lợi nhuận của phía thứ ba</h2>

Một ngày hè oi ả, sư tư'và lợn
rừng đềù khát nước, cùng ra suối uống nước. Con nào cũng tranh
uông trước, cãi lộn mãi rồi đánh nhau chí chết. Nhưng khi dừng
lại để'lâý sức, chúng nhìn quanh thì thâý có một chú chim ưng
đang đậu trên cành cây chờ ăn thịt kẻ bị giết chết. Trước cảnh
âý, hai con thú thôi không đánh nhau nữa. "Thôi, tốt nhất là
hai ta hãy làm lành với nhau, còn hơn để'cho quạ và chim ưng

ria xác mình".

<h2 class="block">Nôî sợ chung</h2>

Su tu'luôn miêng phàn nàn trách móc thân Prômêtê. Rõ ràng là Prômêtê đã tao ra nó - con vât to, đẹp, trang bị cho nó nào móng vuôt, nào nanh và còn cho nó sức mạnh hơn bất kỳ con vật nào khác. Mặc dù có đủ những thứ được ưu ái như thế, nó vấn thấy sơ gà trống. Prômệtê bèn bảo: "Nhà ngươi không có lý do gì để trách ta. Nhà ngươi đã có tất cả những khả năng mà chỉ ta mới có quyền phú cho. Chính linh hôn ngươi đã tạo nên điểm yêú này". Nghe thâý thê sư tư buôn lăm và luôn tư cho mình là hèn nhát. Nghĩ mãi như thê, cuối cùng nó muôń chêt. Nhưng đang trong cảnh ngộ như thế thì nó gặp voi. Chào voi xong, nó đứng lai, hai bên nói chuyên. Sư tư thâý lúc nào voi cũng vậy tai, bèn hỏi: "Sao lai thê? Anh không thê'đê' cho đôi tai yên được một lúc hay sao?". Tình cờ lúc ấy có chú muôĩ vo ve bay trên đâù voi. Voi nói: "Anh có thâý con vật bé tí teo đang kêu vo ve đâý không? Nêú nó chui được vào tai tôi thì tôi đến rồi đời". Sư tư khi ấy liên nghĩ: "Thế thì giờ ta chẳng phải chết nữa, ta chẳng những khỏe mà còn may mặn hơn voi. Nói gì thì nói chứ gà trông vân đáng sợ hơn muôi nhiềù". <q\>

<h2 class="block">Một người biết tôn trọng người khác</h2>

Khi sư tư đang chuẩn bị ăn thịt
con bò nó vừa săn được thì có một tên cướp nhảy ra xưng danh và
đòi chia phân. Sư tư nói: "Giá như ngươi không phải là tên cướp
chuyên nghiệp thì ta sẽ chia phân cho ngươi". Nghe thâý thê;
tên côn đô bỏ đi. Tình cờ lúc đó lại có một thường dân qua
đường. Khi trông thấy một con thú rừng, anh ta quay đâù định
chạy. Nhưng sư tư lại tỏ ra hiện lành hơn bao giờ hêt. Sư tư
nói: "Không sao, ngươi sẽ được chia phân vì ngươi không có lòng
tham. Cứ lâý đi, đừng ngại". Và thê là sau khi chia phân cho
người khách qua đường, sư tư thản nhiên vào rừng đê mặc người
kia lâý phân của mình.

<h2 class="block">Tương kế´tựu kế</h2>

Một con sư tư già nằm ôm liệt
trong hang. Tât cả các loài vật, trừ cáo, đêù đên thăm đức vua
của chúng. Chớp lâý thời cơ này, sói thì thâm nói xâú cáo đủ đê'
sư tư nghe thâý. Sói nói rằng: Cáo không có lòng tôn trọng chúa
mình nên không chịu đên thăm. Tình cờ, cáo đên đúng lúc và nghe

được đoạn sau của câu chuyện sói nói xâú mình. Sư tư gâm lên nạt nộ cáo nhưng cáo xin được giãi bày mọi chuyện. Cáo nói: "Thưa đức vua, trong số những loài vật tụ tập ở đây thì ai là kẻ phục dịch người hết lòng như thân? Thân đã cất công đi khắp đó đây để tìm thây thuốc chữa bệnh cho đức vua và thân đã tìm được một người". Sư tư lập tức lệnh cho cáo tâu trình phương thuốc chữa bệnh. Cáo trả lời: "Đức vua phải lột xác một con sói và khi da nó còn nóng thì lâý đặp lên người mình". Ngay lập tức, chú sói no bi lôt da.

<h2 class="block">Cái giá của tráo trở</h2>

Có một lân sói nói với chó nhà:
"Sao các cậu giống như đúc bọn tớ mà chúng ta lại không quây
quân lại để hiệu biết lân nhau? Giữa chúng ta không có gì khác
nhau, trừ một điểm là môi bên suy nghĩ một cách. Bọn tớ được
sống trong tự do. Các bạn đối với người cứ khúm na khúm núm như
nổ lệ, đã vậy lại còn phải canh gia súc cho họ. Âý thể mà khi
có miêng ăn miêng uông, họ chỉ cho các cậu ăn toàn xương. Nghe
bọn tớ đi, cứ để mặc đàn gia súc cho bọn tớ, chúng mình sẽ chia
đổi, và sẽ cùng được một bữa nhậu nhẹt". Chó nhà nghe bùi tai,
đông ý ngay. Nhưng khi đàn sói vượt qua được bờ rào rồi, chúng
băt đâù ăn thịt lũ chó nhà trước.

<h2 class="block">Tên độc tài</h2>

Một chú sói sau khi được chọn làm
thủ lĩnh của cả bâỳ thú liên lập ra một đạo luật. Luật âý quy
định, các con vật môĩ khi săn được môì phải mang vê`kho đê'ai
cũng được phân và không bị đói đên mức phải ăn thịt lân nhau.
Nhưng một chú lừa tiên ra lắc lắc bờm và nói: "Bác sói có ý
kiên nghe thì rất cao thượng. Nhưng bác sói ơi, sao bác lại đem
con môì bác bắt được cất biên trong hang của bác thê? Bác hãy
mang ra đê'ở chô trữ thức ăn công cộng cho mọi người cùng được
chia phân chứ". Lời móc máy âý khiên sói ta hô'then quá, phải
bỏ ngay đạo luật của mình.

<h2 class="block">Nhe da ca tin</h2>

Có chú sói nọ suốt ngày đi theo đàn cừu nhưng không hê đụng chạm đến chú cừu nào cả. Ban đâù người chăn cừu sợ hãi và luôn để mặt canh chừng sói, nhưng khi thâý sói ta vâñ cứ theo cừu mà không hê tỏ ra có ý muôn ăn thịt chú cừu nào thì người chăn cừu cho rằng sói quả là kẻ bảo vệ đàn cừu cho bác, thể là khi có dịp ra tỉnh, bác để sói trông

coi đàn cừu. Có cơ hội, sói ta nhảy bổ vào xé xác từng con một. Khi quay vê, thấy cả đàn cừu bị giết thịt, bác chăn cừu liên than thở: "Mình thật là đáng kiếp, ai đời lại phó mặc cho sói trông nom đàn cừu".

<h2 class="block">Åo tưởng</h2>

Lúc mặt trời lặn, sói ta đang lang
thang trên đường thì trông thâý hình mình in trên bãi cát. Sói
tự nhủ: "To lớn như mình sao lại sợ sư tư! Việc gì mình lại
phải chịu lép một bê: To cao như thê; lẽ ra mình phải là chúa
tê muôn loài". Mới nói được mâý câu tự phụ thì sói ta bị một
chú sư tư tóm được và ăn thịt ngay. Sói than vãn: "Tính tự phụ
đã hại ta".

<h2 class="block">Cái oan tai hại</h2>

Chuột hay gây gô'với chôn nhưng
bao giờ cũng bị thua thiệt. Lũ chuột liên tô'chức một cuộc hội
nghị và đi đến kết luận: Chúng thất bại vì không có lãnh đạo.
Và thê'là chúng chọn ra mâý chú làm tướng lĩnh. Đê'phân biệt
được với những chú chuột khác, môĩ tướng lĩnh chuột được gắn
một đôi sừng. Đến khi xung trận, lũ chuột bị đánh tan tác phải
bỏ chạy, cả lũ tâủ thoát vào hang trừ mâý chú chuột tướng lĩnh
vì vướng sừng nên bị bắt và bị ăn thịt.

<h2 class="block">Một là đủ rôi</h2>

Một ngày hè nọ tất cả các loài thú
đềù hớn hở chúc mừng mặt trời lấy vợ, trong số đó bọn nhái vui
mừng hơn cả. Nhưng có một chú nhái nói: "Toàn lũ ngu, sao lại
phải vui mừng hớn hở như thế? Chỉ cân một mặt trời đã đủ làm
khô cạn những khu ao tù nước đọng. Nêú mặt trời lấy vợ sinh con
thì lũ ta còn khôn khô hơn nhiệù".

<h2 class="block">Bem meq</h2>

Một hôm sư tư để ý đến tiếng kêu ộp ộp của ệch và cho rằng con vật phát ra tiếng kêu đó phải là con gì đó to lớn lăm. Ngôi chờ một lát, sư tư thây ệch nhảy ra khỏi ao bèo. Sư tư tiến tới xéo nát chú ệch và nói: "Sao một con vật bé như người mà lai kêu to được như thế!".

<h2 class="block">Trời quả báo</h2>

Trong lúc khôń đôń, một chú chuột
đông đành phải đánh bạn với êćh. Chú êćh này giở trò tinh
nghịch đê'trêu chuột: Chú buộc chân chuột vào chân mình. Cả hai
mò ra một khu đất đê'kiêm ăn, nhưng khi hai chú đến bờ ao, êćh
ta nhào xuông nước, thỏa sức ngụp lặn, luôn môm kêu ộp ộp, còn
chú chuột bất hạnh kia thì tha hô`uông nước vì bị cột chân vào
chân êćh. Thê'là chú chuột bị chêt đuôi. Chuột bị chêt đuôi
nhưng chân vấn buộc chặt vào chân êćh nên cả hai đêù nôi lên
mặt nước. Một chú diêù hâu trông thâý xác chuột, nhào xuông căp
xác chuột nhưng vì êćh chưa kịp cởi chân chuột ra khỏi chân
mình nên diêù hâu căp và ăn thit cả hai.

<h2 class="block">Con chó và cái bóng</h2>

Một hôm tình cờ vớ được một miêng
thịt, chó ta mang vê`nhà ăn để khỏi bị nhòm ngó. Trên đường vê`
nhà, chó phải qua một ván bắc ngang suối. Khi qua suối, chó
trông thâý bóng mình in trên mặt nước, ngỡ rằng đó là con chó
khác cũng vớ được miêng thịt như mình, liên quyết giật cho được
miêng thịt kia. Chó liên sủa mâý tiêng định đớp cái bóng dưới
nước, nhưng nó vừa mở miệng thì miêng thịt rơi luôn xuông suối.

<h2 class="block">Bung và các bộ phận khác của cơ thê</h2>

Một hôm, những bộ phận của cơ thể'
tình cờ phát hiện ra là chúng phải làm đủ mọi việc còn bụng thì
chỉ biết ăn. Thế là chúng họp nhau lại, quyết định đình công
cho tới khi nào bụng cũng phải làm một phân việc nào đó. Thế là
ngày hôm sau, tay thì không chịu lấy thức ăn, miệng không chịu
nhai, răng chẳng có việc gì làm. Nhưng mấy hôm sau, các bộ phận
cơ thể bắt đâù thấy mình rã rời: tay chân thì bủn rủn, miệng
khô, lưỡi ráo. Bấy giờ miệng, chân tay mới hiệủ rằng bụng đã
làm việc một cách thâm lặng để cơ thể khỏe manh.

<h2 class="block">Con Công và thân Gianô<a href="note:"
title="5. Gianô: Em và cũng là vợ thân Giupite (ND)."><sup
class="calibre9">(5)</sup></h2>

Một hôm, Công trình lên thân Gianô
một tờ trình câù thân cho mình có được tiếng hót hay như Họa mi
mặc dù thân đã cho nó các màu sắc sặc sỡ và hình dáng hâp dân.
Thân Gianô từ chôi lời câù xin âý. Khi Công cứ khân khoản mãi,
lây cớ nó là con chim mà thân yêu thích nhất, thì thân bèn trả
lời: "Mi phải hài lòng với số phận của mình. Người ta không

phải cái gì cũng nhất được!".

<h2 class="block">Hai con Cua</h2>

Một ngày đẹp trời, hai chú cua con bò ra khỏi hang dạo chơi trên cát, cua mẹ trông thấy liên nói: "Các con ơi! Dáng các con đi nhìn xâú quá. Phải đi thăng người lên, sao lại cứ vặn bên nọ vẹo bên kia thê?". Cua con nói: "Mẹ ơi, me cứ đi thăng thì chúng con sẽ bắt chước được".

<h2 class="block">Hai cái nôi</h2>

Có người mang hai cái nôì, một nôì
đông và một nôì đất ra để'ở bờ sông. Khi nước lên, cả hai nôì
bị trôi xuông sông. Bâý giờ nôì đất cứ cô tránh để mình khỏi
chạm vào nôì đông, nôì đông thì kêu lên: "Việc gì mà phải sợ,
tớ có đánh cậu đâu". Nôì đất trả lời: "Nhưng nêú tớ đến gân cậu
thì hoặc là cậu va vào tớ, hoặc tớ va vào cậu. Đằng nào tớ
chẳng thiệt".

<h2 class="block">Ghen ăn tức ở</h2>

Hai ông láng giêng cùng vào châù
thân Jupiter và câù thân cho mình ước gì được nâý. Trong hai
người thì một người hay ghen ăn, kẻ kia thì tức ở. Để trừng
phạt cả hai, thân Jupiter bèn phán rằng ai ước gì đềù được nâý,
với điềù kiện là người kia sẽ phải được gâp đôi. Lão ghen ăn
câù mong rằng mình sẽ có một nhà đâỳ vàng. Vừa ước xong thì lão
ta được ngay một nhà vàng nhưng niêm vui của lão bông biên
thành nôi khô đau vì người láng giêng có những hai nhà đâỳ vàng
bạc châu báu. Bâý giờ đên lượt lão tức ở, lão này cứ nghĩ đên
ông láng giêng mình có một nguôn vui nào đó là lão đã sôi máu
lên rôi. Lão ta liên ước sao mình bị đui một mắt, thể là lão
láng giêng kia trở thành kẻ mù lòa.

</section>

</div>

<a href="#a16" style="min-width: 10px !important; min-height:
10px !important; border: solid 1px rgba(0, 0, 0, 0) !important;
text-decoration: none !important">
<a href="#a17" style="min-width: 10px !important; min-height:
10px !important; border: solid 1px rgba(0, 0, 0, 0) !important;</pre>

text-decoration: none !important"> </div></body> </html>